

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Географічний факультет
Кафедра географії та менеджменту туризму

Аналіз пропозицій українських туроператорів по курортам та готелям Болгарії

Кваліфікаційна робота

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Виконала:

студентка IV курсу 412 групи
спеціальності 242 «Туризм»
ОП «Готельно-ресторанний
сервіс та туроперейтинг»

Вишневська Діана Сергіївна

Керівник: кандидат

географічних наук, доцент

Аніпко Наталія Петрівна

До захисту допущено:

Протокол засідання кафедри №____

від «__» _____ 2024р.

Зав. кафедри _____ д. геогр. н., доцент Король О. Д.

Чернівці – 2024

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В БОЛГАРІЇ	7
1.1 Історія розвитку туризму Болгарії	7
1.2. Географічне положення Болгарії як важливий фактор розвитку туризму у країні	8
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ГОТЕЛЬНОЇ БАЗИ КУРОРТІВ БОЛГАРІЇ	15
2.1 Огляд курортів Болгарії, специфіка та мінуси	15
2.2 Аналіз готельної бази Болгарії	33
2.3. Заклади розміщення та система готельних ланцюгів Болгарії	40
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОЇ БАЗИ КУРОРТІВ БОЛГАРІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	46
3.1 Проблеми розвитку готельної бази курортів Болгарії	46
3.2 Роль держави в ефективності програм та ініціатив для розвитку готельної бази курортів Болгарії	50
3.3 Шляхи вирішення проблем розвитку готельної бази курортів Болгарії	53
РОЗДІЛ 4 ПРОПОЗИЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ТУРОПЕРАТОРІВ ПО ГОТЕЛЯХ БОЛГАРІЇ	58
4.1 Пропозиції українських туроператорів по курорту Албени	58
4.2 Пропозиції українських туроператорів по курорту Золоті піски	63
4.3 Пропозиції українських туроператорів по курорту Несебр	68
4.4 Пропозиції українських туроператорів по курорту Сонячний Берег	73
ВИСНОВКИ	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	82
ДОДАТКИ	84

Анотація

В роботі розкрито розвиток туризму в Болгарії, включаючи історичні аспекти та вплив географічного положення на туристичну привабливість країни. Проаналізовано морські курорти Болгарії, їх специфіку, переваги та недоліки. Здійснено огляд готельної бази, системи готельних ланцюгів та закладів розміщення. Виявлено проблеми розвитку готельної бази болгарських курортів та запропоновано шляхи їх вирішення. Оцінено пропозиції українських туроператорів щодо готелів у таких курортах, як Албена, Золоті піски, Несебр та Сонячний Берег. Проведено порівняльний аналіз умов розміщення та рівня сервісу.

Ключові слова: туризм, Болгарія, курорти, готелі, українські туроператори, готельна база, проблеми розвитку, пропозиції.

Abstract

The paper reveals the development of tourism in Bulgaria, including historical aspects and the impact of geographical location on the country's tourism attractiveness. The sea resorts of Bulgaria, their specifics, advantages, and disadvantages are analyzed. The hotel base, hotel chains, and accommodation facilities are reviewed. Problems of the development of the hotel base of Bulgarian resorts are identified, and solutions are proposed. Ukrainian tour operators' offers regarding hotels in such resorts as Albena, Golden Sands, Nessebar, and Sunny Beach are evaluated. A comparative analysis of accommodation conditions and service levels is conducted.

Keywords: tourism, Bulgaria, resorts, hotels, Ukrainian tour operators, hotel base, development problems, offers.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Д. С. Вишневська

ВСТУП

Актуальність теми. Туризм є однією з найбільш прибуткових галузей економіки багатьох країн світу. Кожен рік мільйони туристів з різних куточків світу відправляються у подорожі, щоб насолоджуватися красою і культурою інших країн. Болгарія - одна з популярних країн серед туристів, завдяки своїй великій кількості курортів, які пропонують різноманітні форми відпочинку.

Одним з найважливіших елементів відпочинку на курортах є готельна база, яка включає в себе готелі, курортні комплекси, вілли та інші види житла. Готельна база Болгарії знаходиться в стані постійного розвитку та удосконалення, що дозволяє країні зберігати свою популярність серед туристів. Болгарія є однією з найпопулярніших туристичних країн Європи та світу, завдяки своїм курортам та гарному географічному розташуванню. Проте, розвиток готельної бази курортів є однією з ключових проблем розвитку туризму в Болгарії. Тому, дослідження проблем розвитку готельної бази та шляхів їх вирішення є актуальним і важливим для подальшого розвитку туризму в країні.

Вивчення туристично-рекреаційного потенціалу та готельної бази Болгарії має теоретичну та методологічну основу в економічній теорії та географії туризму. Географічне положення та історія країни також є важливими факторами розвитку туризму в Болгарії.

У другому розділі досліджується готельна база курортів Болгарії, її специфіка та мінуси. Аналізуються заклади розміщення, які пропонуються туристам у курортних зонах країни.

Третій розділ присвячено проблемам розвитку готельної бази курортів Болгарії та шляхам їх вирішення. Визначається роль держави в ефективності програм та ініціатив для розвитку готельної бази курортів Болгарії. Акцентується увага на шляхах вирішення проблем розвитку готельної бази курортів Болгарії.

У четвертому розділі розглядаються пропозиції щодо туроператорів на чотирьох курортах у червні та липні з різною якістю готелів, а також аналіз по ціновій політиці

Крім того, Болгарія має відмінний туристичний потенціал, що включає в себе багату культурну спадщину, визначні пам'ятки, чудові пляжі та курорти, гірські курорти, термальні джерела, лікувальні санаторії та багато іншого.

Тому, актуальність даної курсової роботи полягає в необхідності вивчення проблем розвитку готельної бази курортів Болгарії та шляхів їх вирішення. Дослідження розвитку готельної бази та інфраструктури курортів Болгарії дозволить виявити основні проблеми, які ставлять під загрозу розвиток туризму в країні, а також запропонувати ефективні способи їх вирішення.

Метою дослідження: є проведення аналізу готельної бази курортів Болгарії з метою визначення її потенціалу для розвитку туризму та підвищення якості обслуговування туристів.

Завдання дослідження:

- розглянути історію розвитку туризму Болгарії;
- охарактеризувати географічне положення Болгарії, як важливий фактор розвитку туризму у країні;
- зробити огляд курортів Болгарії, специфіку, плюси та мінуси;
- здійснити аналіз готельної бази Болгарії;
- розглянути заклади розміщення та систему готельних ланцюгів Болгарії;
- обґрунтувати проблеми розвитку готельної бази курортів Болгарії;
- проаналізувати роль держави в ефективності програм та ініціатив для розвитку готельної бази курортів Болгарії;
- дослідити шляхи вирішення проблем розвитку готельної бази курортів Болгарії;

– проаналізувати пропозиції українських туроператорів по морських курортах Болгарії.

Об’єкт дослідження – готельна база морських курортів Болгарії.

Предмет дослідження - аналіз пропозицій українських туроператорів по морським курортам та готелям чорноморського узбережжя Болгарії.

Теоретичне значення дослідження полягає у поглибленні знань про аналіз готельної бази на чорноморському узбережжі Болгарії, їх особливості та вплив на туризм та економіку Болгарії. Результати дослідження можуть стати основою для подальших наукових розвідок у цій галузі.

Практичне значення дослідження полягає в аналізі туроператорів України, збільшення числа туристів, що обирають готельні та морські курорти Болгарії, та розвитку економіки Болгарії. Результати дослідження можуть бути корисні для туроператорів, туристичних агентств, готелів, морських курортів та інших учасників ринку туризму.

Методи дослідження включають: *літературний аналіз* - для вивчення літературних джерел щодо теоретичних та практичних аспектів аналізу готельної бази морських курортів Болгарії, визначення перспектив розвитку та трендів цього виду туризму. *аналітичний метод* - для збору і аналізу інформації про аналіз готельної бази морських курортів Болгарії, особливості та тенденції розвитку, конкурентну ситуацію та рівень попиту; *статистичний метод* - для збору та аналізу статистичних даних про аналіз готельної бази морських курортів Болгарії, дослідження динаміки розвитку цього ринку та оцінки його потенційного росту.

Структура роботи. Бакалаврська робота складається зі вступу, 4-х розділів, висновків та налічує 3 додатки, 27 рисунків, 8 таблиць. Загальний обсяг сторінок 96. Список використаних джерел включає 42 позицій.

РОЗДІЛ 1. РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В БОЛГАРІЇ

1.1 Історія розвитку туризму Болгарії

Туризм є значною складовою господарської та суспільно-культурної сфери життя Болгарії, яка забезпечує значний прибуток країни та її громадян. Численні дослідження теорії та практики туризму різних напрямів, постійне прагнення до удосконалення галузі, а також її розвиток на регіональному та провінційному рівнях, свідчать про її важливість для країни. Болгарія продовжує активно розвивати міжнародний туризм, використовуючи накопичений досвід та туристичні об'єкти, створені в часи Народної Республіки Болгарії. Туризм у Болгарії також набував ідеологічного забарвлення в часи існування тоталітарних комуністичних систем у Європі та світі, проте зберігав важливе економічне значення.

Туризм в Болгарії є однією з ключових галузей економіки та дуже розвиненою та прибутковою. За останні десятиліття Болгарія стала одним з найбільш популярних туристичних напрямків в Європі та світі. Однак, історія розвитку туризму в Болгарії почалася дуже давно. Перші згадки про туризм в Болгарії датуються 1890-ми роками, коли з'явилася ідея створення морського курорту у Варні. Курорт був популярним серед високопосадовців та аристократії Болгарії, тому відвідування його вважалося елітним видом відпочинку, доступним тільки обмеженому колу людей. Після Другої світової війни туризм в Болгарії пройшов через значні зміни. У 1950-х роках була започаткована туристична інфраструктура для широкої публіки, яка шукає відпочинок та комфорт. Уздовж узбережжя Чорного моря було зведено багато готелів, кемпінгів та котеджів, а також розбудовано величезні розважальні комплекси з численними розвагами. Крім того, були створені туристичні маршрути до культурних та історичних пам'яток країни. Ці заходи сприяли значному зростанню туристичного потоку до Болгарії, що в свою чергу дало поштовх для розвитку економіки країни. Після зміни політичного режиму в 1990-х

роках, туризм в Болгарії зазнав змін. З'явилася можливість розвивати приватний бізнес у сфері туризму, що призвело до будівництва нових готелів та курортних комплексів та реконструкції старих. Іноземні інвестори отримали можливість інвестувати у болгарський туризм, що дозволило реалізувати більш масштабні та технологічно-продумані проекти.

За офіційною статистикою, у 2019 році понад 9 мільйонів туристів зі світу відвідали Болгарію, із них більше половини були з країн Європи. Туризм є важливим економічним сектором країни, забезпечуючи значну кількість робочих місць та доходів. Проте, як і в будь-якій іншій країні, туризм в Болгарії стикається з рядом викликів та проблем, таких як сезонність та нерівномірний розподіл туристів, нестача ресурсів для підтримки розвинутої інфраструктури та потреба у більш стабільних та різноманітних формах туризму.

1.2. Географічне положення Болгарії як важливий фактор розвитку туризму у країні

Болгарія є державою, розташованою в Південно-Східній Європі та займає північно-східну частину Балканського півострова. Вона межує з Румунією вздовж Дунаю на півночі, Грецією та Туреччиною на півдні, а також Сербією та Північною Македонією на заході. На сході омивається Чорним морем. Столиця і найбільше місто - Софія. (див. рис. 1.1) Її географічні координати становлять між 44°13' і 41°14' північної широти та між 22°22' і 28°37' східної довготи. Рельєф території Болгарії є різноманітним і включає в себе низовини, рівнини, горбисті зони, плато, річкові долини, улоговини і гірські масиви, що знаходяться на висоті різного рівня. Приблизно 70% території країни складають рівнини і горбисті місцевості, тоді як 30% - гірські масиви. Середня висота над рівнем моря становить 467 м і знижується з півдня на північ та з заходу на

схід. Гори Стара-Планина, відомі болгарами як Балкан, знаходяться в центральній частині Болгарії, найвищою вершиною є Ботев (2376 м).

Рис.1.1 Картосхема Болгарії

Предбалкан - це зона на північ від Старої-Планини, де поширені карстові форми рельєфу та найвища точка - вершина Васильов (1490 м). Забалканські улоговини та Средньогіре знаходяться на південь від Старої-Планини, а Дунайська низовина простягається між Предбалканським надгір'ям та річкою Дунай, утворюючи придунайські низовини на північ від плато Добруджанське, Провадійське, Лилякське, Шуменське та інших. На північ від даного місця розташовуються придунайські низовини, що спадають до річки Дунай та утворюють ландшафт терасоподібної форми [25, с. 101-105].

На південь від столиці Софії розташований гірський масив Вітоша, найвища точка якого називається Чорна вершина (2290 м). Середня частина Західної Болгарії відома під назвою Країще і характеризується чергуванням низьких та середніх висот гір або пагорбів, таких як Руй, Милевська, Земенська, Конявська, Вірила і багато інших. На заході від долини річки Струма та на південь від Країще розкинулася гірська група Осогово-Беласицька, яка охоплює Осоговські гори (з вершиною Руен, що має висоту 2251 м), Влахинські гори, Малешевські гори та Беласицю (вершина Радомир має висоту 2029 м).

Найвищі гори Болгарії - Ріла та Пірін, розташовані на сході від долини річки Струма. Середня висота над рівнем моря в цих горах становить 1258 м, а 60% їхньої площі розташовані вище кілометрової позначки над рівнем моря. У Рильських горах є 31 вершина з висотою більше 2600 м, а найвищою точкою всього Балканського півострова є вершина Мусала (2925 м). У горах Пірін 33 вершини перевищують 2600 м, причому найвищою серед них є Віхрен (2914 м), яка є другою за висотою в Болгарії та третьою на Балканському півострові. У льодовикових поглибленнях цих гір утворилися мальовничі високогірні озера [38, с. 77-82].

На сході від долини гори Рила розташований гірський хребет Родопи, який має старішу складчастість порівняно з іншими гірськими масивами і нараховує всього 11 вершин, що перевищують 2000 метрів, а найвищою серед них є Голям (Великий) перелік, який має висоту 2191 метр. Однак, на тлі скель і вершин, Родопи славляться безліччю водоспадів, печер, високогірних озер і каньйонів, які приваблюють велику кількість туристів у будь-яку пору року.

Між гірськими масивами Средньогір'єм, Рилою, Родопами та Чорним морем розташовані такі природні області, як Верхньофракійська низовина, Хасковська горбиста земля, середній біг річки Тунджа, Бургаська низовина і надгір'я Странджі та Сакари.

Східні регіони Болгарії складають Чорноморську прибережну зону з великими узбережжями, що приваблюють туристів, як з Болгарії, так і з-за кордону. Болгарія має різні природні ресурси, що були виявлені на її території. Згідно з Національним балансом запасів та ресурсів родовищ підземних багатств, на території країни є 163 видів різних корисних копалин, включаючи 7 видів паливно-енергетичних ресурсів, 14 видів рудних корисних копалин, 75 видів неметалічних корисних копалин та 67 видів декоративно-облицювальних матеріалів.

Болгарія розташована в помірних географічних широтах, що забезпечує сприятливі умови для різних форм туризму. Країна поділяється на п'ять кліматичних зон: помірно-континентальну, континентально-середземноморську, перехідну, чорноморську та гірську. Кількість годин сонячного світла в середньому складає близько 2500 годин на рік.

Астрономічне та географічне положення Болгарії призводять до великого кута падіння сонячних променів, що робить країну сонячною. Атмосферні центри, такі як Ісландський мінімум, Азорський і Східно-європейський максимум, впливають на формування клімату в країні. Країна рідко піддається впливу арктичних і тропічних мас повітря. Середня річна температура на території країни коливається від 10 до 14°C. При більш високих значеннях температури 11-12 °C стає очевидною залежність від висоти над рівнем моря. У горах зі зростанням висоти над рівнем моря теплові умови залежать від факторів у вільній атмосфері, а на висоті більше 2300 метрів над рівнем моря середньорічна температура стає негативною [23, с. 18-23].

На рівнинах та горбистих зонах Північної Болгарії найдохоченіші середньомісячні температури наступають в січні (-1,4° та -2,0°C). У Південній Болгарії (крім улоговин) середня температура в січні становить від 0° до 1-2°C. У гірських районах (1000-1200 м) та улоговинах середні січневі температури коливаються в діапазоні 2-4°C нижче нуля. У більш високих поясах середньомісячний мінімум зміщується на лютого, причому середні місячні лютневі температури коливаються від 8° до 10° морозу. На вершині Мусала температура становить -11,6°C.

На чорноморському узбережжі середні температури в січні-лютому є позитивними. На північному узбережжі вони зазвичай вищі за нуль на 0,8-2°C, а на південному на 2,4-3,2°C. Найвищі середні місячні температури характерні для липня та серпня і коливаються в діапазоні 21-24°C. Райони на північ від Старої-Планини, що не знаходяться в гірській місцевості, мають середні температури в липні близько 22°C, а на рівнині та горбистих

ділянках на південь від гір та вище - до 23-24°C. У гірських районах (1000-2000 м) середня температура є холоднішою у середньому на 12-16°C, а в районах вище 2300 м над рівнем моря - лише на 5-8°C.

Кількість опадів у Болгарії розподіляється нерівномірно по території. У Дунайській рівнині та Верхньофракійській низовині середньорічна кількість опадів становить до 500-550 мм, тоді як у високогірних районах може досягати 1000-1400 мм. Покрив снігу є непостійним і залежить від рельєфу та географічного положення. На низинах сніг затримується з грудня по березень, а на Чорноморському узбережжі та на південних землях лише в січні та лютому. Часом сніг випадає в листопаді, квітні або в інший час, і швидко тане через коливання температури та зміну дня і ночі. Товстий шар снігу довго лежить на передгір'ях та горах, і може зберігатись до 9 місяців на висоті вище 2000 м над рівнем моря [27, с. 83-87].

Болгарія має невелику територію і розташована поруч з Дунаєм та Чорним морем. Хребет Стара-Планина та близькість до Егейського моря обумовлюють утворення коротких річкових систем. Річка Іскір є найдовшою в Болгарії (368 км) і впадає в Дунай. Інші великі річки, що впадають у Дунай, - Лом, Огоста, Віт, Осим, Янтра. Річки, які безпосередньо впадають в Чорне море, розташовані в східній частині Дунайської рівнини, передгір'ях Предбалкана, горах Старої-Планини та Странджа. Найбільшою річкою, що впадає в Егейське море, є Маріца (довжина 321 км, площа басейну 21084 км²). Інші більші річки Арда, Тунджа, Струма. Болгарія являє собою транспортне перехрестя і транзитну територію між Західною Європою, Близьким і Середнім Сходом і Середземномор'ям. Болгарію перетинає ряд важливих загальноєвропейських транспортних коридорів.

Через територію Болгарії проходять міжнародні автомобільні магістралі, які з'єднують Західну та Центральну Європу зі Східним Середземномор'ям та Близьким Сходом. Одна з таких магістралей пролягає через Белград, Софію та Свиленград, інша – через Москву, Київ, Бухарест,

Русе, Стару-Загору та Салоніки, а третя – через Софію, Скоп'є та Драч, і закінчується в Адріатичному морі.

Важливе значення має автомобільна траса, яка проходить через Кюстенджа, Варну, Бургас, Царево, Малко-Тирново та Стамбул. Болгарія має зв'язок з іншими країнами Трансєвропейської транспортної мережі, такими як Берлін, Прага, Будапешт, Софія, Салоніки та Стамбул, а також з Дурресом, Тираною, Скоп'є, Варною та Бургасом.

Основні автомобільні маршрути, які проходять через Болгарію, паралельно пролягають залізничними лініями. Болгарія має велике узбережжя на Чорному морі, яке забезпечує зв'язок з усіма причорноморськими країнами. Море надає великі можливості для розвитку транспортної та вантажно-розвантажувальної діяльності в затоках Бургас та Варна. Іншою важливою транспортною артерією Болгарії є річковий коридор Рейн, Майн та Дунай, який пов'язаний з внутрішньою мережею водних шляхів держав Західної Європи. Загальна протяжність болгарських кордонів 2245 км. З них 1181 км - це сухопутні, 686 км річкові і 378 км морські кордони [34, с. 33-39].

Північна Болгарія межує з Румунією на півночі, Чорним морем на сході, Туреччиною і Грецією на півдні та Республікою Македонією і Сербією на заході. Відстань від Софії, столиці Болгарії, до столиць сусідніх країн наступна: Скоп'є - 239 км, Белград - 374 км, Бухарест - 395 км, Афіни - 837 км, Анкара - 1012 км. Країна має прикордонні пункти пропуску зі Сербією - Брегово, Вришка-Чука, Калотина, Стрезимировці, Олтоманці; з Македонією - Гюешево, Верстаті-Лисичково, Златарево; з Туреччиною - Малко-Тирново, Лесово, Лисичково, Златарево; з Грецією - Кулата, Ілінден, Капітан Петко воевода, Івайловград, Златоград; з Румунією - паромні переправи з Видина і Оряхово, біля мосту через р. Дунай Русе, Сілістра, Кардам, Дуранкулак, а також в річкових портах Відін, Лом, Сомовит-Никополь, Свиштов, Русе, Тутракан, Сілістра, у

морських портах Балчик, Варна, Бургас і Царево, та в аеропортах Софія, Пловдив, Горна-Оряховиця, Варна і Бургас.

Болгарія має не тільки морський відпочинок та сонячні пляжі, але й багату історію та культуру, численні мальовничі міста, музеї, стародавні монастирі та сучасну архітектуру. У столиці Болгарії, Софії, зосереджені всі головні пам'ятки.

У столиці Болгарії, місті Софії, багато цікавих пам'яток, які знаходяться в центральній частині міста. Тут можна подивитися на чудовий Собор Олександра Невського, Музей ікон, Галерею Іноземного мистецтва, Собор Святої Софії, Могилу Невідомого солдата, церкву Святого Георгія, Національну асамблею, Палац Культури, Палац Юстиції, Національний музей історії, Національну галерею мистецтв, Народний театр імені Івана Вазова, Національний археологічний музей, мечеть Буюк-Джамі, церкву Святого Петра Самофракійського. Найбільш красивою пам'яткою Болгарії вважають Бульвар Вітоша. Цікавими також є Ботанічний музей, Зоологічний музей, картинна галерея в Центральному парку, Національний музей історії.

Варна. У цьому місті визнана Приморська гойдалка з Дельфінарієм, Акваріумом, морським Музеєм, музеєм Природознавства, Астрономічною обсерваторією та планетарієм, а також Римськими термами. Також варто відвідати Археологічний музей, Ботанічний Сад Балчик, Монастир Аладжа, Мис Каліакра, Національний морський музей, Парк-музей Владислава Варненчика, Собор Успіння Богородиці, Етнографічний музей та «Кам'яний Ліс». Велико-Тирново - місто-заповідник. Тут розташовані такі пам'ятків, фортець, музеїв, монастирів та церков.

Несебр. В Несебрі розміщено більше 40 церков і монастирів, серед яких Святого Христа Пантократора, Святого Іоанна Алітургетоса, Святого Іоанна Хрестителя, Святої Софії, Святих архангелів Михаїла і Гавриїла, Святої Параскеви, Святого Стефана та інших.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ГОТЕЛЬНОЇ БАЗИ КУРОРТІВ БОЛГАРІЇ

2.1 Огляд курортів Болгарії, специфіка та мінуси

Відпочинковий туризм - це мандрівка з метою відновлення фізичних, моральних та духовних сил людини, що передбачає використання природних лікувальних факторів для загального оздоровлення, без використання об'єктів оздоровчої інфраструктури.

Одним з найвідоміших місць у Болгарії є Чорноморське узбережжя, на якому розташовані такі міжнародні пляжні курорти, як Албена, Сонячний Берег, Золоті Піски, Бургас, Св. Костянтин і Олена, Созополь, Несебр, Рів'єра, Русалка, Балчик, Варна, Кранево, Поморіє, Приморсько, Св. Влас, Дюни, Сонячний День, Обзор, Еленіте, Китен.

Курорти північного узбережжя Болгарії (див.рис.2.2), курорти південного узбережжя Болгарії (див. рис. 2.3)

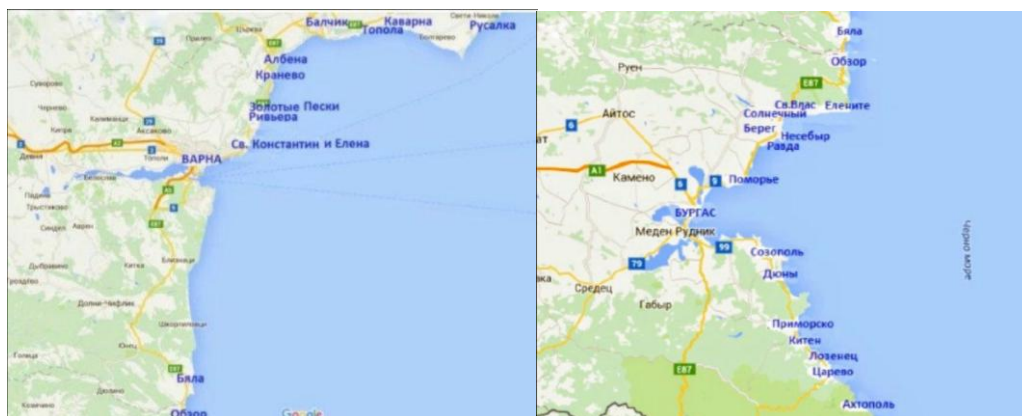

Рис.2.2. Рис.2.3 – Картосхема морських курортів Болгарії

Болгарія займає провідне місце в пляжному туризмі. Але востаннє країна все більше розвиває інші напрямки. Багато курортів пропонують можливість займатися серфінгом, дайвінгом, водними лижами та підводною археологією. В портах, таких як Балчик, Варна, Св. Влас, Несебр та Бургас, доступна оренда яхт. Також розвиваються

бальнеологічні курорти, де лікувальний ефект підземних джерел і гірського повітря доповнюються екзотичними процедурами spa [37, с. 97-102].

Рис.2.4 Албена

Албена - це наймолодший і, за оцінками багатьох, найпрекрасніший курорт Болгарії, заснований у 1969 році на західному узбережжі Чорного моря, за 36 км на північ від міста Варна. Сезон туризму триває з середини липня до кінця серпня. Албена славиться своїм благоприємним кліматом, з середньорічною температурою повітря 23-28 °С та мінімальними опадами. Морська вода тут нагрівається до 20-24 °С.

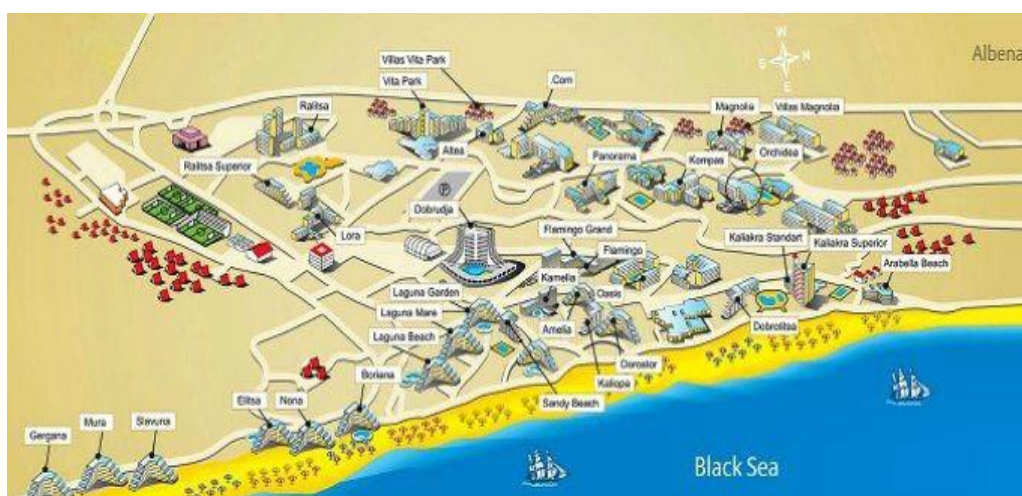

Рис.2.5 Картосхема Албени

Пляж в Албені є найширшим у Болгарії, з 5-кілометровою смугою біло-золотистого, чистого піску, який розтягнувся на 200-300 метрів у ширину. Море вздовж берегів Албени має дрібне дно, дозволяючи дітям легко та безпечно занурюватися у воду. Свіже повітря, чисте морське дно без водоростей та каміння, наявність лісу та різноманітних розваг роблять Албену ідеальним місцем для сімейного відпочинку.

Тут діти мають відмінні умови для різних видів спорту як у воді, так і на суші: басейни, доріжки для скейтбордів, майданчики для картингу, водні велосипеди, надувні замки, водні гірки, майданчики для міні-гольфу та стрільби з лука, можливість катання верхи на коні або поні. Тут доступні різноманітні послуги, такі як дитячий сад та клуби.

Для активного відпочинку в Албені існує безліч можливостей: водні лижі, яхти, парашути, риболовля, веслування, скутери, серфінг, польоти на планері, скелелазіння, сучасний клуб верхової їзди, 13 тенісних кортів, майданчик для міні-гольфу, 6 волейбольних майданчиків, 9 басейнів з мінеральною водою, боулінг та фітнес-зали.

Албена є першим приватним курортом у Болгарії, який був приватизований як єдиний комплекс, що дозволяє йому мати ряд переваг. Основна перевага - це європейська якість обслуговування, недоліком якої є висока ціна порівняно з іншими курортами Болгарії.

Відпочинок в Албені може сприяти зміцненню здоров'я. Повітря Албени багате солями, озоном, бромом, кальцієм та йодом, а його вологість оптимальна - 63-65%. Також в Албені є бальнеологічний центр, який надає можливість зміцнити своє здоров'я [45, с. 88-92].

Бальнеологічний центр Албени

У Албені, першому приватному курорті в Болгарії, можна знайти безліч можливостей для активного відпочинку, таких як водні лижі, яхти, парашути, рибальство, веслування, скутери, серфінг, польоти на планері, скелелазіння, клуб верхової їзди, тенісні корти, міні-гольф, волейбольні майданчики, басейни з мінеральною водою, боулінг та фітнес зали. Хоча

ціни на курорті Албена вищі, ніж на інших курортах Болгарії, тут забезпечена європейська якість обслуговування.

Крім того, відпочиваючі можуть поживно вплинути на своє здоров'я, адже повітря Албени насичене солями, озоном, бромом, кальцієм та йодом, а вологість оптимальна - 63-65%. Бальнеологічний центр Албени, розташований у готелі «Добруджа», пропонує більше 150 процедур, серед яких целебні ванни, масаж, грязелікування, питне лікування мінеральними водами, ароматерапію, таласотерапію та інші. Відпочинок у Албені також корисний для людей з проблемами опорно-рухового апарату, органів травлення, серцево-судинної системи та органів дихання [31, с. 98-103].

У курортній зоні Албени розташовано 40 готелів різної категорії, від 2 до 4 зірок, 5 дачних селищ та 1 кемпінг, що забезпечують проживання для 13 000 гостей одночасно. Готелі можуть розташовуватися на пляжі або на пагорбах, звідки відкривається чудовий вид на море. Албена - один з найкращих курортів Болгарії, що пропонує багато різноманітних видів туризму. Тут можна відпочити на пляжі з родиною, покращити своє здоров'я в бальнеологічному центрі, займатися спортом або пройти лікування за різними напрямками. Таблиця до готелів в Додатку А табл.2.1

Рис.2.6 Сленіте

Сленіте - це морський курорт, розташований на південних схилах найсхідніших гір Балкан. Курорт розташований в красивій бухті біля мису

Герміне, в 4,5 км від Святого Власа і в 8,5 км від Сонячного Берега. Міжнародний аеропорт Бургаса розміщений лише за 40 кілометрів від готелю Elenite. Комплекс спроектований таким чином, що його експозиції повністю спрямовані на південь. Він складається з вілл і готелів, потопаючих у свіжій зелені Балканських гір, що пропонує своїм гостям спокій і розкіш, а також чудову природу і свіже повітря.

Курорт пропонує різноманітні види спорту на відкритому повітрі: серфінг, вітрильний спорт, веслування на каное, пляжний волейбол, водне поло та багато іншого. «Єленіте» - комплекс 4-х і 5-зіркових готелів і одно- і двоповерхових вілл. Територія Єленіте охороняється і доступна тільки для курортників. Весь туристичний комплекс працює за системою «все включено», що робить його ідеальним для неквапливої сімейної подорожі. Єленіте має 800 метрів чудових піщаних пляжів уздовж узбережжя, а морське дно спокійне та чисте.

Головна бухта Єленіти оточена декількома меншими бухтами, які оточують село та є чудовими місцями для відпочинку та водних видів спорту.

Основні бухти єленіти:

Royal Castle Hotel Bay - це одна з центральних бухт поруч із розкішним готелем Royal Castle. Готель пропонує приватний пляж і комфортні умови для відпочинку.

Бухта Св. Ілії - розташована біля однойменної церкви, тут пропонується спокійний природний відпочинок. Тут можна насолодитися спокоєм і красою природи.

Бухта при Villas Elenite - бухта є частиною комплексу Elenit Villas і ідеально підходить для сімейного відпочинку з багатьма розвагами та зручностями для дітей.

Особливості Єленітських бухт:

Чисті піщані пляжі - усі бухти мають пляжі з дрібним піском, які ідеально підходять для купання та прийняття сонячних ванн. Більшість

бухт мають відмінну інфраструктуру, включаючи кафе, ресторани, прокат лежаків і парасольок, водні атракціони. Завдяки своєму розташуванню затока Єленітус менш людна, ніж великі курортні пляжі, створюючи розслаблюючу, спокійну атмосферу.

Єленіта має середземноморський клімат з теплим літом і м'якою зимою. Найкращий час для відпочинку тут – з травня по вересень, коли середня температура повітря становить $+25^{\circ}\text{C}$, а температура води в Чорному морі $+24^{\circ}\text{C}$.

Перевагами курорту будуть чисті та доглянуті пляжі, які є ідеальними для сімейного відпочинку, також спокійна атмосфера, яка підходить для тих, хто шукає тишу та релаксацію. А недоліками є віддаленість від великих міст, а саме обмежена кількість магазинів і ресторанів поблизу, що може бути незручністю для деяких туристів, так як і обмежена культурна програма для молоді, тому що, можливості для активного нічного життя та культурних заходів обмежені порівняно з більшими курортами.

Рис.2.7 Золоті піски

Курорт Золоті Піски - другий за розміром курорт на Чорноморському узбережжі Болгарії. Він знаходиться в 18 км на північ від міста Варна, в національному парку «Золоті піски», що був відкритий у 1943 році. Назва курорту походить від широкого (більше 100 метрів) пляжу з дрібним

золотавим кварцовим піском, який тягнеться на 4 кілометри. Пік сезону тут припадає на період з травня по жовтень. Клімат в Золотих Пісках дуже м'який, без різких змін погоди. Середня температура повітря влітку не перевищує 30 градусів, а тепла морська вода (24-25 градусів) не остигає навіть уночі [29, с. 58-63].

Національний парк Золотих Пісків є одним з найстаріших у країні. Він був відкритий у 1943 році та пізніше значно розширений у 1981 році. Держава забезпечує спеціальний догляд за цими місцями для збереження місцевих видів дерев та тварин. Курорт Золоті Піски був відзначений міжнародною нагородою «Синій прапор» за створені екологічні умови на болгарському Чорноморі. Чистота пляжів та красива природа роблять Золоті піски популярним серед відпочиваючих.

З історичних пам'яток Золотих Пісків можна відвідати відомий двоповерховий скельний монастир Аладжа та каплицю Святого Іоанна Хрестителя.

Бальнеологічний центр Золотих пісків

Відомі джерела мінеральних вод, які мають лікувальні властивості, поєднуються з можливостями для відпочинку та відновлення сил. На їх основі будуються бальнеологічні та фітнес-центри, які пропонують близько сотні видів медичних послуг у поєднанні з різними програмами лікування та відновлення, що використовують специфічний клімат, чисте повітря, ультрафіолетову радіацію, багаті солями та мікроелементами морські води, лікувальні грязі та різні види лікарських рослин [33, с. 676-680].

Золоті піски також пропонують багатий вибір ігор та розваг для дітей. Тут можна займатися верховою їздою на поні, відвідати дитячі спортивні центри, зіграти у теніс або міні-гольф, насолодитися комп'ютерними та електронними іграми, прокататися на паровозиках та надувних замках, відвідати багато дитячих басейнів та водних гірок,

зіграти у гігантські шахи або керувати картингом на спеціальному майданчику.

У курорті є різні варіанти проживання, від ексклюзивних готелів з високими цінами до більш доступних 2-зіркових готелів. Більшість курортів знаходяться на високогір'ї, тому для того, щоб дістатися до пляжу, потрібно спуститися по сходах. Але з будь-якої точки курорту можна насолоджуватися чудовими видами, адже чим вище готель, тим кращі панорами відкриваються.

Узбережжя курорту Золоті Піски відоме своїми просторими піщаними пляжами та кришталево чистою водою Чорного моря. Велика частина узбережжя зайнята готелями та розважальними закладами, пропонуючи різноманітня сервісу для відпочиваючих. Цей курорт має переваги щодо жвавого нічного життя, так як тут багато клубів і дискотек для молоді, але курорти можуть бути переповнені в пік сезону через велику кількість туристів, що може вплинути на комфортний відпочинок та на ціну проживання та послуг, які можуть бути вищими, ніж на інших курортах.

Додаток А табл. 2.2

Рис.2.8 Несебр

Розташований на узбережжі Чорного моря, Несебр є одним із найстаріших міст Болгарії та всього Балканського півострова. Маючи понад трьох тисячолітню історію, це важливий центр історичної та культурної спадщини. Несебр славиться унікальним поєднанням старовинних пам'яток архітектури, середньовічних церков і сучасних курортних закладів.

Несбар, одне з найстаріших міст Європи, розташоване на узбережжі Чорного моря в Болгарії, є популярним місцем для туристів завдяки своїй багатій історії, культурній спадщині та природній красі. Місто розділене на стару та нову частини, кожна зі своїми особливостями та туристичними визначними пам'ятками.

Розташований на старому півострові, Несебр відомий своїми старими історичними будівлями та вузькими вуличками, що нагадують про старі добрі часи. Завдяки численним археологічним і культурним пам'яткам він є об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Прогулюючись вузькими вуличками старого міста Несебр, туристи знайдуть стародавні церкви, музеї та руїни різних історичних періодів, від фракійського до римського та візантійського. Архітектура старого міста відображає багату культурну спадщину Несбара, що робить його справжнім музеєм під відкритим небом.

Новий район Несебра має сучасну інфраструктуру з безліччю готелів, ресторанів, магазинів і розважальних закладів. Туристів чекає комфортне проживання, якісне обслуговування та різноманітні розважальні заходи. Широкі піщані пляжі вздовж узбережжя забезпечують ідеальне середовище для купання, прийняття сонячних ванн і різноманітних водних видів спорту. Місцеві ресторани пропонують широкий вибір страв болгарської та міжнародної кухні, щоб задовольнити навіть найвибагливіших смаків.

Несебр також відомий своїми культурними подіями та фестивалями, які приваблюють туристів з усього світу. Протягом року в місті проходить багато концертів, вистав і художніх виставок, що робить його центром культурного життя регіону. Популярні літні фестивалі з традиційними болгарськими звичаями, музичними виставами та іншими розвагами.

Природна краса навколо Несебр також є головною туристичною визначною пам'яткою. Місто оточене горами та зеленими лісами, створюючи чудові умови для піших прогулянок та активного відпочинку. Можна організувати екскурсії до прилеглих природних парків, де можна насолоджуватися пішим туризмом, спостереженням за птахами та іншими видами екологічного туризму.

Таким чином, як курортне місто, Несебр пропонує унікальне поєднання історичної спадщини, культурної діяльності та природної краси, даруючи туристам незабутній відпочинок. Зі своєю багатою історією, сучасною інфраструктурою та багатьма можливостями для активного відпочинку Несебр залишається одним із найпривабливіших туристичних напрямків Чорного узбережжя.

Літо в Несебрі тривале, тепле і сонячне. Температура влітку часто перевищує $+25^{\circ}\text{C}$, а інколи може досягати $+30^{\circ}\text{C}$. Червень, липень і серпень є найтеплішими місяцями, з великою кількістю сонячних днів і мінімальними опадами. Температура води в цей час становить приблизно $+24^{\circ}\text{C}$, що ідеально підходить для купання та водних видів спорту. Переважає він великою кількістю археологічних та історичних пам'яток, що ідеально підійде для романтичної атмосфери, також має піщані пляжі з чистою водою. Нічного життя не має, проте він близько знаходиться до Сонячного берега. Недоліки має у високому сезоні, через велику кількість туристів може створювати тісняву, особливо у старому місті, також активний відпочинок обмежений і для цього підійдуть сусідні курорти.

Рис.2.9 Святий Влас

Св. Влас - відоме курортне місто на чорноморському узбережжі Болгарії. На півночі межує з відомим курортом Сонячний Берег, а на півдні - зі старовинним містом Несебр. Курорт поєднує в собі чудові пляжі, сучасні готелі, історичну атмосферу та розвинену туристичну інфраструктуру, що робить його ідеальним місцем відпочинку.

Святий Влас розташований на схилах Балканських гір і має прямий вихід до моря. Це надає курорту унікальний мікроклімат, де морське та гірське повітря сприяють здоровому відпочинку. Середньорічна температура тут коливається в районі $+14^{\circ}\text{C}$, а влітку може досягати $+26^{\circ}\text{C}$, створюючи комфортні умови для туристів.

Місто Святий Влас має давню історію, яка сягає сивої давнини. Він був заснований фракійцями і називався Лариса. Місто було перейменовано в 14 столітті на честь святого Власа, покровителя лікарів та купців. Залишки стародавніх храмів та інші пам'ятки архітектури ще можна знайти.

Святий Влас відомий своїми сучасними апартаментами, готелями та приватними віллами, які пропонують найвищі стандарти комфорту та обслуговування. На курорті є багато ресторанів, кафе та барів, де подають страви місцевої та міжнародної кухні. Крім того, курорт має розгалужену інфраструктуру сімейного дозвілля, включаючи дитячі майданчики, аквапарки та розважальні центри.

Він відомий своїми прекрасними піщаними пляжами і був нагороджений Блакитним прапором за чистоту і високий рівень обслуговування. На пляжі є все необхідне для комфортного відпочинку: лежачки, парасольки, душ і бари. Курорт особливо пишається своєю сучасною Мариною Диневі, яка на болгарському узбережжі вважається однією з найкращих. Тут проводяться різноманітні регати та морські заходи, які приваблюють любителів морського спорту з усього світу.

Розташований уздовж мальовничого узбережжя Чорного моря, Святий Влас може похвалитися кількома відомими бухтами, кожна з яких робить регіон привабливим для туристів і мандрівників. Серед них затока Святого Власа виступає як квінтесенція емблеми прибережного шарму цього району. Розташована поруч із самим містом Святий Влас, ця бухта приваблює відвідувачів своїми незайманими піщаними пляжами та кристально чистою водою, пропонуючи спокійний відпочинок серед пишноти природи.

Поруч знаходиться затока Лазур-Кост, ще один захоплюючий анклав у володінні Святого Власа. Відома своїми зеленими схилами та блакитними водами, узбережжя затоки Лазур представляє собою мальовничу картину, яка манить досліджувати та милуватися нею. Його ідилічне оточення є свідченням природної краси, яка характеризує цей прибережний регіон.

Далі вздовж узбережжя Diamond Bay захоплює своїми захоплюючими краєвидами та спокійною атмосферою. Розташовані серед його мальовничих меж, мандрівники відкривають для себе бездоганні пляжі та відчуття спокою, яке огортає почуття. Даймонд Бей стає притулком для тих, хто шукає перепочинку та відпочинку в оточенні неперевершеної краси.

Узбережжя Святого Власа характеризується чистими пляжами та кришталево чистою водою. Тут можна знайти як піщані, так і кам'яністі узбережжя, що створює різноманіття варіантів для відпочинку.

Безпечна та спокійна атмосфера, що сприяє покращенню здоров'ю однозначно є перевагами цього курорту, однак він ще цікавий тим, що у нього чудові умови для яхтингу та інших водних активностей та висококласні готелі, що забезпечують розкішний відпочинок. Однак за цим йдуть високі ціни, тому не кожний може дозволити собі відпочинок тут, ще одним недоліком є обмежене нічне життя, тут є декілька барів та клубів, але ціле направлено краще відвідувати сусідній Сонячний Берег

Рис.2.10 Созополь

Созополь - одне з найдавніших міст Болгарії, засноване в 610 році до нашої ери. Побудований у Британській Колумбії давньогрецьким поселенцем Понт Аполлонія. Розташоване на узбережжі Чорного моря, місто приваблює туристів своєю багатою історією, пам'ятками архітектури та культурними заходами.

Архітектурна спадщина Созополя вражає в багатьох відношеннях. Старе місто з його вуличками, старими будинками та церквами є справжнім музеєм під відкритим небом. Тут можна побачити старовинні міські стіни, середньовічні церкви, римські арки та залишки візантійської архітектури. Собор Паризької Богоматері XV ст., церква Св. Георгія, де зберігаються мощі Іоанна Хрестителя, церква Св. Зозима (Bezvizko.ua) ([TripMyDream](http://TripMyDream.com)).

Археологічний музей Созополя пропонує відвідувачам унікальну виставку, що описує 2500-річну історію міста, починаючи з 6 століття до нашої ери. описати. До 19 століття серед туристичних визначних пам'яток був острів Святого Лаврентія. Святий Іоанн, колись святилище і храм Аполлона.

Культурне життя Созополя дуже насичене. Фестиваль арт-кіно «Аполонія» стартує щороку на початку вересня і триває 10 днів. У рамках фестивалю – театральні вистави, кінопрем'єри, класичні та джазові концерти, літературні дебати та багато інших заходів. Ще одна важлива подія – фестиваль Монфіса, присвячений сценічним мистецтвам і проведення семінарів, майстер-класів і семінарів. У червні для любителів сучасної музики та в'індсерфінгу проходить Созопольський музичний фестиваль.

Созополь, розташований на чорноморському узбережжі Болгарії, відомий своєю багатою історією, прекрасними пляжами та гарячими джерелами, що робить його популярним місцем відпочинку в регіоні. Огляд курорту з висвітленням його особливостей і можливих недоліків.

Бальнеотерапевтичні центри Созополя приваблюють відвідувачів, які бажають відпочити, відновити сили та покращити самопочуття. Він фінансується за рахунок лікувальних властивостей гарячих джерел, які, як вважають, є корисними для багатьох станів, що сприяють оздоровленню, таких як ревматизм, респіраторні захворювання та захворювання шкіри.

Місто має багату історію, з красивими вулицями, стародавніми руїнами та прекрасним портом. Відвідувачі можуть зануритися в культурну спадщину міста, досліджуючи такі місця, як Созопольський стародавній археологічний заповідник.

Окрім медичних послуг, у Созополі є багато культурних пам'яток, таких як музеї, художні галереї та історичні пам'ятники, що забезпечує багатий досвід для туристів, які цікавляться мистецтвом, історією та культурою.

Спа-курорт Созополь пропонує унікальне поєднання здоров'я, культури та краси пляжу, але ви повинні враховувати його недоліки, плануючи свою поїздку, наприклад сезонні зміни та обмежені запаси. Однак Созополь залишається привабливим місцем для тих, хто хоче відпочити в оточенні природної краси та історичного шарму.

Узбережжя Созополя вражає своєю природною красою та різноманітністю. Тут можна знайти кам'яністі узбережжя, що простягається уздовж історичного міста, а також деякі пляжі з піском. Більшість пляжів мають чисті води та комфортні умови для відпочинку.

Рис.2.11 Сонячний Берег

Сонячний Берег - найбільший та найвідоміший курорт в Болгарії. Він розташований на узбережжі Чорного моря, вздовж найдовшого пляжу (10 км) в цій країні. Гори Стара Планіна розташовані на півночі курорту, а стародавнє місто Несебр - на півдні. Сонячний Берег віддалений від шосейних та залізничних ліній і великих міст, що робить його привабливим місцем для відпочинку біля моря. Пологе морське дно створює ідеальні умови для відпочиваючих з дітьми [36, с. 111-113].

Тут панує середземноморський клімат, більше 1750 сонячних годин з травня по вересень. Середня температура повітря +28 ° C, а води +24 ° C.

Влітку не буває виснажливої спеки завдяки морському бризу. Курорт Сонячний берег отримав нагороду «Синій прапор».

Для любителів водних видів спорту тут є все необхідне: водні лижі, водні парашути, велосипеди, віндсерфінг, дельтапланеризм, яхти, катери, банани та водні скутери.

На Сонячному Березі розвинена інфраструктура для відпочинку: міні-гольф, боулінг, тенісні корти, аквапарк, караоке-бари, дискотеки та нічні клуби, казино, стриптиз-бари, стрільба з лука та арбалета, батуту, багато кафе і ресторанів.

На Сонячному Березі найбільше різноманіття готелів та апартаментів. Тут можна знайти тихі сімейні готелі на околицях курорту, галасливі комплекси та готелі в центрі, економ-готелі поруч з дискотеками, апартаменти з кухнями - кожен може знайти тут підходяще розміщення. (див табл. 2.3 в додатку А)

Узбережжя Сонячного Берега славиться своїми безкінечними піщаними пляжами, які розтягнулися уздовж узбережжя. Тут можна знайти різноманітні пляжні бари, ресторани та розважальні комплекси, створені для задоволення туристів.

Рис.2.12 Св. Костянтин та Олена

Святий Костянтин та Олена - найдавніший курорт на чорноморському узбережжі Болгарії, розташований від міста Варна в 8 км.

Курорт заснований в 1908 році як бальнеологічний центр. Його неординарна назва походить від жіночого монастиря Святого Костянтина і Олени, що був зведений в цих місцях у XVII столітті.

Клімат курорту помірний з багатьма сонячними днями влітку. Змішаний ліс не дає почуття виснаження від літньої спеки. Середня температура повітря влітку становить 23-28°C, а температура морської води - 23-25 °C.

На пляжі Святого Костянтина та Олени можна знайти всі можливі водні види розваг, такі як віндсерфінг, водні лижі, дайвінг та водний мотоцикл. Також є можливість для активного відпочинку на суші, включаючи тенісні корти, велосипедні прогулянки, футбол та верхову їзду.

Крім того, Святий Костянтин та Олена є лікувальним курортом. Бальнеологічні центри в готелях пропонують різноманітні лікувальні програми та процедури, такі як грязелікування, таласотерапію, ароматерапію, лікувальні ванни, масаж та фітнес, басейни з мінеральною водою.

Місцеві пляжі розташовані в маленьких піщаних бухтах серед кам'янистих схилів, що робить їх ідеальним місцем для рибалок та любителів підводного плавання. На курорті доступно близько 14 готелів та апартаментів, щоб розмістити відпочиваючих. Ціни та рівень послуг різняться: є бюджетні готелі зі сніданками, комфортні готелі, а також розкішні та дорогі з величезним вибором додаткових послуг. Курорт, в основному, розташований на рівнині, з тінястими алеями, що ведуть до моря, тому відстань до пляжу не має великого значення. (див табл. 2.4 в додатку А)

Рис.2.13 Поморіє

Поморіє - найвідоміший чорноморський курорт Болгарії, де успішно проводиться грязелікування. Він знаходиться на півострові, що виступає п'ять кілометрів у море, поруч з природними причорноморськими солоними озерами, грязі яких мають чудовий лікувальний ефект на організм людини.

Місто засноване у IV ст. до н.е. Кліматичні умови тут надзвичайно сприятливі: тривала сонячна погода - до 2360 годин на рік, середня температура повітря та води у липні - 23-24 °С.

Курорт Поморіє відомий як місце для відпочинку на пляжі та лікування за допомогою грязей. Його знамениті солоні озера мають лікувальну грязь, що успішно застосовується при лікуванні захворювань опорно-рухової системи, гінекологічних проблем, розладів чоловічої репродуктивної функції, неврологічних та шкірних захворювань [22].

Окрім відпочинку та лікування, Поморіє пропонує розмаїття визначних пам'яток. Ще на в'їзді до курорту можна помітити головну архітектурну визначну споруду - Монастир Святого Георгія. Це єдиний діючий монастир на південному сході Болгарії, який був побудований у VII столітті. Не менш захоплююча пам'ятка - церква Преображення Господнього Христа, що знаходиться на околиці півострова і відрізняється унікальною архітектурою та великою кількістю ікон. Антична Гробниця,

розташована за кілька кілометрів від курорту, також є цікавою пам'яткою, яка заслуговує на увагу туристів. У центрі Помор'є можна знайти церкву Успіння Богородиці, побудовану в 1890 році та прикрашену іконами.

Також належить згадати Архітектурний Заповідник «Старі будинки Помор'я», який представляє будинки XIX століття, що розташовані на вузьких вулицях. На музеї Солі можна побачити старовинні споруди та інструменти, використовувані для видобування солі, а також показати туристам способи випаровування солі, що були характерні для давнини, на штучно створених затоках. Ми відносимо основні морські курорти Болгарії до курортного та оздоровчого туризму, серед яких можна відзначити Албену, Золоті піски, Сонячний берег, Св. Костянтин та Олена, та Помор'є. Всі ці рекреаційні зони також підходять для пляжного туризму [1].

З цих курортів для організації туру ми обираємо Золоті піски - найпопулярніший та найбільш фешенебельний курорт Болгарії. Його популярність пояснюється тим, що він відповідає європейським стандартам якості, і його обирають туристи, які не шкодують грошей на комфортний відпочинок.

Крім того, Золоті піски підходить для туризму різних напрямків, включаючи спортивний відпочинок, оздоровчий та лікувальний туризм, пляжний відпочинок, сімейний відпочинок тощо.

2.2 Аналіз готельної бази Болгарії

В Болгарії існує розмаїта готельна інфраструктура, яка включає в себе різні варіанти проживання, від розкішних 5-зіркових комплексів до затишних сімейних готелів.

5-зіркові готелі зазвичай розташовані на першій береговій лінії та мають великі території, на яких знаходяться відкриті та закриті басейни з гірками, ресторани, пляжні бари та бари біля басейнів, спа-центри, салони

краси, конференц-зали та магазини. В таких готелях для гостей працюють спеціально підготовлені аніматори, є широкий вибір номерів - від стандартних до великих апартаментів з двома або навіть трema спальнями [6].

4-зіркові готелі, на відміну від 5-зіркових, можуть розташовуватися не на першій лінії та мати менші території. У деяких з них є закриті басейни поруч із спа-зонами. Анімації в таких готелях, як правило, немає [5].

3-зіркові готелі мають малі території та можуть бути розташовані на 2, 3 або 4 береговій лінії, хоча є винятки, наприклад готелі Astoria 3*, Sea Breeze 3*, Pomorie 3* та Delfin 3* у Сонячному Березі. Ці готелі є найбільш поширеними на курортах Болгарії, оскільки є більш доступними за вартістю, але повністю відповідають своїй ціновій категорії та мають усі необхідні послуги для комфортного перебування, включаючи басейни, ресторани, обмінні пункти та магазини [12].

У Болгарії також присутні готелі з двома зірками, хоча їх кількість невелика і не всі з них є рекомендованими. Серед них можна виділити Palazzo Vyala 2*, Favorite 2* в Обзори, Dalia 2* в Несебрі, Continental 2* та Orel 2* у Сонячному березі, а також Antares 2* в Созополі [20].

У Болгарії також можна знайти апарт-готелі - комплекси з номерами, які називаються апартаментами. Ці номери нагадують звичайні квартири. У кожному апартаменті є коридор, що переходить у вітальню, де знаходиться кухня з необхідними приладдям для готування, холодильник та пральна машина. Також у вітальні є стіл з кріслами та розкладний диван для сну. У кожному апартаменті є спальня з великим двоспальним ліжком, а також туалет з ванною або душем. Апартаменти можуть мати одну, дві або три спальні. Такі готелі-комплекси підходять для відпочинку великих сімей з дітьми та компаній друзів або студентів, які шукають бюджетний варіант відпочинку.

Зазвичай у Болгарії є готелі апартаментного типу, які пропонують називають апарт-готелями. Такі готелі мають в номерах апартаменти, що нагадують квартири. У кожному апартаменті є невеликий коридор, який переходить у вітальню з кухонним блоком, де можна готувати їжу, а також холодильник, пральна машина, стіл з кріслами та розкладний диван для сну.

Крім того, у кожному номері обов'язково є спальня з великим двоспальним ліжком та туалет з ванною або душем. Такі номери можуть мати одну, дві або три спальні. Апарт-готелі зазвичай розташовані на другій або третій береговій лінії і не включають харчування у базовий пакет, але є винятки. На території готелів зазвичай є невеликий басейн, ресторан та бар.

Ось декілька хороших апарт-готелів: «Golden Line» у Золотих Пісках, «Grand Sirena» у Несебрі (один із небагатьох апарт-готелів з харчуванням «все включено» та розташований на першій береговій лінії), «Galeria Apartments» та «Sirena» у Обзорі, а також розкішний готель «Obzor Beach Resort 4*», який знаходиться на першій лінії та має чудовий пляж. У Помор'ї можна відвідати «Pomorie Bay Apartment» та «Marina Holiday Club». Найбільше апарт-готелів знаходиться у Святому Власі, такі як «Magic Dream Apartment», «Marina Freya Panorama 3*», «Garden of Eden Apart 4*» та інші [28].

На Сонячному Березі можна відвідати «Trakia Plaza Apart» (з харчуванням «все включено»), «Sea Grace», «Dawn Park 3*», «Sunny Victory Apartments», «Efir» та інші. Морські курорти Болгарії можна поділити на тихі та спокійні, серед яких можна виділити Балчик, Обзор, Святий Влас, Несебр, Поморя та Созополь. На цих курортах немає багато нічних клубів, тому вони не приваблюють молодь, але це чудове місце для відпочинку для сімей з дітьми та для людей старшого віку. Тут можна знайти як доступні готелі, так і розкішні готелі 4-5 зірок. Курорти мають розвинену інфраструктуру, є багато закладів харчування та розваг.

Курорти Албена і Святі Костянтин і Олени - найстаріший курорт Болгарії. Вони зустрічаються в північній частині країни в природних парках з кипарисами і фіговими деревами. На цих курортах багато мінеральних джерел, деякі з яких впадають прямо в море. Крім звичайного відпочинку, ці спа-центри пропонують грязелікування, програми схуднення, антистресові програми, фітнес і фітотерапію, лікування продуктами бджільництва і т.д. [42].

Дюни та Єленіте - це унікальні курорти в Болгарії, які відрізняються від інших. Вони складаються з закритих комплексів, що складаються з окремих вілл та готелів різного класу: 5* та 4*. Ці курорти прекрасно підходять для сімейного відпочинку та для людей, які шукають максимальний комфорт від обраного готелю. Комплекси мають чудово озеленені території, затишні піщані пляжі та чудовий вид на невисокі гори. Так як ці комплекси є закритого типу, то у готелях пропонують харчування все включено, окрім готелю Royal Castle 5* в Єленіте, який працює на базі дворазового харчування [43, с. 128-133].

Курорти пропонують великий вибір розваг: ресторани, бари, розважальні заходи, спа-центри, фітнес-центри, салони краси та інше. На курорті Єленіте ви зможете безкоштовно скористатися аквапарком та фітнес-центром, а також кожен день на вас чекає багато розваг у місцевому амфітеатрі.

Найвідомішими курортними містами на узбережжі Болгарії є Золоті Піски та Сонячний Берег. Вони славляться розвагами для туристів різного віку. Тут є багато нічних клубів, казино, боулінгів, барів та ресторанів, підводних та пляжних видів спорту, які не дадуть вам нудьгувати. Для дітей є водні гірки, атракціони, електронні ігри, паровозики, поні, батути та інші розваги [2].

Золоті Піски розташовані недалеко від міста Варна, де знаходиться аеропорт, що дозволяє швидко дістатися до цього чудового місця відпочинку. Курорт відзначається великою кількістю зелені, адже

розташований на території національного парку. До Сонячного Берегу також легко дістатися. Недалеко від курорту знаходиться місто Бургас, де розташований аеропорт. Більшість старих комплексів були побудовані ще в «соціалістичні» часи, але зараз вони вже були реконструйовані, наприклад, молодіжний готель Gladiola Akacia 3*, який був оновлений у 2012 році і розташований на першій лінії берега, або затишний Perunika 3*. Також поряд із ними з'явилося багато нових розкішних готелів, таких як Admiral 5* та Melia Grand Hermitage 5*. Не можна не згадати і комплекс відомої готельної мережі PrimaSol Sunrise 3* із чотирма відкритими басейнами та одним закритим, який пропонує харчування за системою «все включено» [11].

Відвідайте Золоті Піски, щоб насолодитися багатим вибором розваг. Ви можете відвідати аквапарк «Акваполіс», прогулятися по мальовничому піру та побачити стародавній амфітеатр, що знаходиться на околиці курорту біля готелю «Гларус», відвідати копію вежі Ейфеля, на якій знаходиться ресторан на висоті 6 метрів над землею, або здійснити шопінг у Варні. Також варто відвідати екскурсію до Балчика, де знаходиться прекрасний ботанічний сад.

Сонячний Берег є найбільшим та найбажанішим курортом Болгарії. Незважаючи на те, що Золоті Піски є великим та шумним курортом, Сонячний Берег вважається більш молодіжним та має більш економні готелі. Сонячний Берег знаходиться всередині маленької затоки, а пляжі мають східний морський горизонт, тобто день тут починається відразу, як тільки сонце з'являється над водою. У Сонячному Березі можна знайти чудові готелі зі співвідношенням ціна-якість. Особливо варто звернути увагу на готелі «Сі Бріз» 3*, «Гларус» 3*, «Слав'янський» 3* та «Помор'є» 3*, оскільки всі вони знаходяться на першій береговій лінії, мають приємну ціну, хороший сервіс, смачну кухню та зручне розташування [15].

Для вимогливих туристів, які прагнуть знайти готелі з просторою територією, де можна провести багато часу, можна порадити звернути

увагу на такі готелі: Planeta 4*, Mercury 4*, Helena Park 5*, Evrika 4*, Barcelo Royal Beach 5* [10].

Для сімейних пар з дітьми рекомендуємо звернути увагу на наступні готелі: Sredetz 3*, Grenada 4*, Hrizantema 4*, Laguna Park 4*, Sunset 4*. Вони оснащені дитячими басейнами та майданчиками, а також організовують розваги для дітей, що забезпечить комфортні умови для відпочинку всій сім'ї.

У місті Сонячний Берег варто відвідати аквапарк Action Aquapark або Aqua Paradise – Nesebar, які знаходяться у сусідньому Несебрі. Вхід на територію коштує не менше 50 левів на пів дня [13].

Для подорожуючих важливу роль грає засоби розміщення. Це один з ключових компонентів, які надаються туристам під час подорожі.

Болгарія пропонує великий вибір готелів, що дає можливість туристам вибрати підходящий варіант відпочинку з урахуванням особистих переваг, бажань та можливостей. Більшість готелів знаходяться неподалік від головних визначних пам'яток міста. На місці можна знайти готелі різного класу, включаючи готелі класу «люкс».

Такі готелі призначені для людей, які користуються номером «люкс» як тимчасовим проживанням та насолоджуються домашнім комфортом поза домом. Для сімей, які приїжджають на відпустку, такі готелі є особливо зручними місцями для проживання. Готелі розкішного класу відрізняються елегантним дизайном та високоякісними меблями, просторими лобі та громадськими зонами зі зручностями. У таких готелях працює значна кількість персоналу на кожну кімнату (іноді навіть один до одного).

Зазвичай готелі розкішного класу розташовуються в центрі міста та мають високий рівень обслуговування від професійно навченого персоналу. Вартість перебування в таких готелях значно вища за середні ціни. Гостями таких готелів є керівники великих компаній, висококваліфіковані фахівці та учасники конференцій. Якщо порівнювати

готелі розкішного класу, то для відбору кращого слід звернути увагу на готелі, які мають 5 зірок. Я обираю найкращий готель, Doubletree by Hilton Varna Golden Sands, оскільки він надає максимальний набір послуг та має високий рівень обслуговування [7](див. в додатку А).

Рис.2.14. Рис.2.15 Мережа готелів Hilton Hotels та Doubletree

Doubletree Varna Golden Sands є частиною мережі готелів Hilton Hotels та Doubletree. Він розташований на курорті Золоті Піски в регіоні міста Варна, у центрі курорту та в 300 метрах від узбережжя Чорного моря. Відстань від аеропорту м. Варна становить 30 км. Розташований у місті Варна (Болгарія), готель Doubletree By Hilton надає своїм гостям можливість скористатися послугами спа-салону та клініки Aphrodite Beauty Spa & Health Clinic. Площа спа-салону становить 2 300 кв. м. та складається з 35 розкішних кімнат для процедур масажу тіла та обличчя, естетичних процедур і лікування, які обладнані спеціальним освітленням та звуковою системою.

Гостям готелю також надається послуга трансферу до приватного пляжу готелю Doubletree, де є лежаки та парасольки. У всіх просторах номерах є все необхідне, що стандартно пропонується готелями мережі Hilton: просторий робочий куточок, телевізор з плоским екраном LCD, власний балкон з чудовим видом, ліжка Sweet Dreams, індивідуальний кондиціонер, міні-бар, високошвидкісний інтернет та набір для приготування чаю та кави. Ванна кімната має туалетне приладдя від Neutrogena. Номери прибирають щодня.

У готелі Doubletree є два відкриті басейни, критий басейн з підігрівом, сауна та парна лазня, тенісний корт з інструктором та сучасний фітнес-центр. Для маленьких гостей є дитячий клуб та ігровий майданчик.

Ресторан Dionysus пропонує вишукані страви, а ресторан Demeter - страви міжнародної та традиційної болгарської кухні.

У лобі-барі можна відпочити та замовити напої. Гості можуть насолоджуватися сонячними променями в кафе на терасі, а розважатися - в нічному клубі Apollo. До аеропорту Варни всього 30 хвилин їзди. Гостям надається безкоштовна приватна автостоянка. Готель має тенісний корт, сауну, фітнес-центр, солярій, спа-центр, масаж, дитячий майданчик, більярд, настільний теніс, гідромасажну ванну, турецьку/парову лазню, відкритий та критий басейни - все для спорту та відпочинку. Готель приймає кредитні картки American Express, Visa та Euro/Mastercard.

Таким чином, аналіз готельної бази Болгарії показав, що країна має значний потенціал у розвитку туристичної галузі, завдяки широкому вибору готелів різної класифікації та цінового діапазону, а також високому рівню обслуговування та розвинутої інфраструктурі. Проте, необхідно звернути увагу на підвищення якості послуг та модернізацію готельних комплексів для забезпечення конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

2.3. Заклади розміщення та система готельних ланцюгів Болгарії

До Болгарії можна дістатися різними видами транспорту, такими як автобус, поїзд, власний автомобіль або літак. У літній період найбільш доступним бюджетним варіантом є наземний транспорт, в залежності від міста виїзду в Україні і залежно від того, до якого курорту мандрує турист, цей час в дорозі може бути від 12 годин (виїзд з міста Чернівці) і до 30-36 в автобусі, а на поїзді близько 40 годин. Тому, більшість туристів вибирає автобус як найдешевший спосіб дістатися до Болгарії. Літаком теж можна

прибути до міжнародного аеропорту в Софії, Варн, Пловдиві чи Бургасі, але це не користується популярністю серед туристів так як це висока переплата.

У літній період в Болгарії є велика кількість різноманітних варіантів проживання - від економних баз відпочинку до готелів класу «люкс». Нещодавно було розпочато активну реконструкцію готельного фонду країни, і кожен готель проводить косметичний ремонт до початку туристичного сезону [44, с. 97-101].

Більшість готелів в Болгарії належать до категорії 3* та 3* люкс, але з кожним роком з'являється все більше 4* та 5* готелів з обслуговуванням на європейському рівні. Найпоширенішим варіантом харчування є система шведського столу. У столиці та великих містах є готелі для туристів з обмеженим бюджетом.

Національний статистичний інститут Болгарії повідомив, що у березні 2019 року доходи від нічогона підвищилися на 8,3% порівняно з березнем 2018 року, склавши 48,7 мільйона левів. Збільшення доходів було зареєстровано як від місцевих туристів (13%), так і від іноземних гостей (3,7%). Крім того, в Болгарії зросла кількість готелів, мотелів, кемпінгів, шале та готелів для короткострокового проживання. Загальна кількість кімнат у країні складає більше 57,4 тисяч, а кількість ліжок - 116,3 тисяч [41].

У порівнянні з березнем 2018 року, загальна кількість структур розміщення збільшилася на 1,1%, а кількість місць – на 1,2%. Кількість зареєстрованих ночівель у всіх структурах проживання у березні 2019 року становила 873,8 тис., що на 4,9% більше, ніж у тому ж місяці попереднього року. Найбільше зростання кількості ночівель (11,4%) спостерігалось у 1- і 2-зіркових номерах [8].

У березні 2019 року готелі з номерами 4 і 5 зірок забронювали іноземці на 73,1% і болгар на 37%. У тризіркових структурах проживання 18,4% ночівель провели іноземні громадяни, а 31,6% – болгар. У

структурах розміщення 1 і 2 зірки ці показники становили відповідно 8,5% і 31,4%. Кількість людей, які перебували в структурах розміщення у березні 2019 року, збільшилася на 8,1% у порівнянні з тим же місяцем 2018 року і склала 432,7 тисячі, що свідчить про зростання як іноземних, так і болгарських туристів. Кількість громадян Болгарії, які зупинялися в готелях у березні 2019 року, становила 294,8 тис. осіб, які в середньому перебували там на 1,8 ночі [21].

У березні 2019 року до Болгарії приїхало 137,9 тисяч іноземних туристів, які в середньому зупинялися на 2,4 ночі. Більшість з них (76%) обирали готелі класу 4 та 5 зірок для перебування. Загальна зайнятість готелів та інших місць розміщення склала 24,9%, що є на 0,8% більше порівняно з березнем 2018 року. Найвищу заповнюваність місць мають готелі класу 4 та 5 зірок, які в середньому мали 33,9% зайнятості [4].

У Болгарії продовжують покращуватись результати висококласних готелів, зокрема у Софії. У 2017 році доходи 4 та 5 зіркових готелів у Софії збільшилися на понад 15%. Загальна зайнятість таких готелів також зросла на 5% та досягла 50% у 2017 році. Кількість іноземних туристів, які перебували в Софії, також збільшилась у 2017 році до 575 тисяч осіб, що на 67 тисяч більше, ніж у 2016 році. Річний дохід від проживання в Софії також збільшився у 2017 році та становив 62,1 млн євро, порівняно з 53,9 млн євро у 2016 році [19].

У готельному бізнесі не нове явище - готельні ланцюги, що керуються з єдиного центру, з'явилися понад півстоліття тому. Управління готельними ланцюгами зародилося давно, але на початку свого розвитку не було популярним. Після закінчення Другої світової війни кількість готелів, що входять до ланцюгів, стала зростати, а на ринку були представлені всього три готельні компанії: Hilton, Sattler і Sheraton [18].

У Болгарії представлені всесвітньо відомі готельні ланцюги, такі як Хілтон з двома готелями - у Софії та Варні (Double Tree by Hilton), найбільший готельний ланцюг у світі - Holiday Inn, що бере під своє

управління понад 1600 готелів, представлений у Болгарії тільки у двох містах: Софії та Пловдиві, а також Sheraton зі штаб-квартирою в Бостоні, що має 418 готелів під управлінням, у Болгарії до якого відноситься Sofia Hotel Balkan у столиці.

Готельний ланцюг Kempinski представлений одним готелем, що знаходиться на гірськолижному курорті в місті Бансько - Kempinski Hotel Grand Arena. У Софії наразі будується готель ланцюгу Marriott, завершення будівництва заплановане на 2020 рік [3].

Цей готельний комплекс буде складатись з хмарочосу, що стане однією з найвищих будівель міста. У Софії також представлений Radisson Blu Grand 5*, що належить до готельного ланцюгу Radisson. Створення готельних ланцюгів дозволяє забезпечувати високі стандарти обслуговування та впізнаваність готельного бізнесу на світовому туристичному ринку [14].

Дуже популярні серед туристів апарт-готелі, які дозволяють іноземним громадянам придбати квартиру в готельному комплексі. Вони можуть жити там під час свого щорічного відпочинку або здавати їх в оренду туристам на все літо або як готель на кілька днів або тижнів, зазвичай до 14 днів.

Кількість ночівель в недорогих готелях свідчить про популярність Болгарії серед туристів з середніми доходами, таких як українські туристи. Крім того, в Болгарії є добре обладнані кемпінги, які приваблюють туристів з країни та з-за кордону, які шукають альтернативний відпочинок на природі. Більшість кемпінгів розташовані на південному узбережжі Чорного моря, у безпосередній близькості до красивих болгарських пляжів, таких як «Арапя», «Градина», «Золота рибка», «Південь», «Дельфін», «Сілістар», «Ахелойська-Битка», «Смокиня», «Корал», «Зора», «Оазис», «Каваци» та «Кітен» [24].

На північному узбережжі Чорного моря в Болгарії можна знайти затишні місця, де можна розставити намет або припаркувати автодім біля

тінистого ліску, поруч із пляжем. Серед найбільш популярних кемпінгів можна виділити ті, що розташовані на курортах Албена та Золоті Піски (зокрема кемпінг «Лагуна»), а також у районі річки Камчия, Шабла (кемпінг «Добруджа»), Іраклі та Дуранкулак (кемпінг «Космос»).

У внутрішній частині Болгарії також є багато можливостей для відпочинку в кемпінгах, де деякі з них керуються іноземними власниками. На півночі країни це кемпінги «Мадонна», «Тангра», «Срібна», «Велико-Тирново», «Каменово», «Чумерна» та «Стринава», а на півдні Болгарії: «Межа», «Гірськийкіт», «Батак», «Атолово», «Боровець», «Зодіак», «Любовиште», «Бор», «Вірила», «Кринсько». У природних парках також є зони для бівакування, де туристи можуть слідувати за своїм маршрутом та кожен день ставити намет в різних місцях [17].

Цей вид відпочинку потребує хорошої підготовки, належного обладнання та відповідального ставлення до природи Болгарії. Також можна окремо виділити бюджетний «дикий туризм», який є особливо популярним серед туристів з України. Люди приїжджають на власному транспорті, зі своїм провіантом та здають кімнати на місці або в приватному секторі у господарів. Цей спосіб відпочинку особливо популярний на курортах, що розташовані біля Сонячного берега. Літній відпочинок - прекрасна нагода відвідати чорноморське узбережжя Болгарії, яке славиться своїми прекрасними пляжами, теплим морем та гостинним населенням.

Крім місцевих пам'яток культури та краєвидів, в Болгарії можна насолодитися також смачною місцевою кухнею. Різноманітність пропозицій щодо розміщення на відпочинок вражає: від економних баз відпочинку до випускних готелів. Востаннє зазначений сектор наразі перебуває в активному процесі реконструкції та косметичного оновлення перед початком туристичного сезону [39].

Більшість готелів Болгарії належать категоріям 3* та 3* люкс, а з кожним наступним роком з'являється все більше готелів рівнів 4* та 5*, які

пропонують європейський рівень обслуговування. Щодо харчування, то воно зазвичай забезпечується за системою «шведський стіл», яка включає у себе сніданок. Для тих, хто мандрує з обмеженим бюджетом, у столиці та великих містах є хостели. Формування готельних ланцюгів дозволяє забезпечувати високі стандарти обслуговування та просувати їх на світовому туристичному ринку [16].

Апарт-готелі стали дуже популярними серед іноземних громадян, які купують квартири в готельних комплексах для відпочинку протягом року або здають їх в оренду туристам на тривалий період. Це допомагає створити впізнавальний імідж готельного обслуговування. Недорогі готелі також зростають у популярності серед туристів з середніми доходами, зокрема серед українців, які шукають доступний відпочинок за кордоном [9].

Болгарія має добре обладнані кемпінги, які приваблюють туристів, які шукають альтернативні форми відпочинку на природі. Чорноморське узбережжя Болгарії - чудове місце для літнього відпочинку, яке пропонує не тільки місцеві краєвиди та культурні пам'ятки, але й ароматні та смачні місцеві страви.

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОЇ БАЗИ КУРОРТІВ БОЛГАРІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

3.1 Проблеми розвитку готельної бази курортів Болгарії

Несприятливі умови на світовому туристичному ринку та конкуренція з інших країн можуть бути однією з головних причин проблем розвитку готельної бази курортів Болгарії. Особливо після пандемії COVID-19, коли зменшилося число туристів.

Розвиток готельної бази є однією з ключових складових туристичної індустрії, що забезпечує зростання економічного потенціалу та збільшення конкурентоспроможності курортних міст. Проте, випереджаючи попит на туристичні послуги, розвиток готельного сектору вимагає постійного підтримання та модернізації інфраструктури, що може стати серйозним викликом для курортних міст Болгарії [32, с. 116-120].

Одна з основних проблем розвитку готельної бази курортів Болгарії полягає у зношеності та застарілості існуючих готелів, які не відповідають сучасним вимогам туристів щодо якості та рівня комфорту. Багато з готелів на курортах Болгарії потребують капітального ремонту, оновлення меблів та техніки, а також збільшення кількості номерів з відповідним рівнем обслуговування.

Крім того, проблемою є нерівномірне розподілення готельної бази по курортах Болгарії. Наприклад, деякі курорти, такі як Сонячний берег, мають велику кількість готелів різного рівня, тоді як інші курорти, такі як Албена, можуть мати недостатню кількість готелів з високим рівнем сервісу. Це може стати перешкодою для розвитку туристичного потенціалу курортів Болгарії та знизити їх конкурентоспроможність на міжнародному ринку.

Крім того, проблемою є недостатнє фінансування розвитку готельної бази курортів Болгарії з боку держави та приватних інвесторів. Зокрема,

інвестори можуть відмовлятися від інвестування у розвиток готельного сектору у зв'язку з високими витратами на будівництво та утримання готелів, низьким рівнем прибутковості та складністю ведення бізнесу в умовах невизначеності на ринку.

Додатковою проблемою є нестача кваліфікованого персоналу у готельному бізнесі, що може впливати на якість обслуговування та задоволення туристів від перебування на курортах Болгарії. Забезпечення якісного персоналу вимагає значних витрат на навчання та підвищення кваліфікації, що може стати викликом для готельного бізнесу в умовах складної економічної ситуації [31, с. 98-103].

Деякі з проблем, що впливають на розвиток готельної бази курортів Болгарії, перераховані нижче:

- Низька якість послуг та інфраструктури готелів, що знижує рівень задоволеності туристів. Ця проблема впливає на рівень задоволеності туристів та може призвести до негативного враження про країну та курорт. Для розв'язання цієї проблеми необхідно підвищити якість послуг та інфраструктури готелів, проводити регулярні огляди та ремонти, надавати додаткові послуги та зручності для туристів.

- Недостатній обсяг інвестицій у готельну галузь, що призводить до зменшення кількості та якості готельних послуг. Ця проблема призводить до зменшення кількості та якості готельних послуг. Для розв'язання цієї проблеми необхідно залучати більше інвестицій у готельну галузь, щоб покращити інфраструктуру та якість послуг, збільшити кількість готелів та розвивати нові курортні зони.

- Недостатня кваліфікація персоналу, що також впливає на якість обслуговування туристів. Ця проблема впливає на якість обслуговування туристів та може призвести до негативного враження про країну та курорт. Для розв'язання цієї проблеми необхідно забезпечити персоналу необхідні навички та знання, проводити тренінги та семінари, щоб забезпечити якісне обслуговування туристів.

– Недостатній розвиток екологічної та енергоефективної інфраструктури, що призводить до погіршення стану довкілля та підвищення витрат на енергію. Погіршення стану довкілля та підвищення витрат на енергію є серйозними проблемами, які впливають на розвиток курортів. Відпочиваючі вимагають чистого середовища та зручності, включаючи сучасну енергоефективну техніку, системи енергозбереження, використання відновлюваної енергії та зменшення викидів CO₂. Однак, багато готелів у Болгарії ще не забезпечують ці вимоги, що призводить до низької конкурентоспроможності та зниження попиту на них.

– Недостатня підтримка державою готельної галузі, що призводить до несприятливих умов для розвитку готельних комплексів та курортів. Державна підтримка готельної галузі є ключовою для її розвитку. Недостатня підтримка може призвести до недостатньої кількості інвестицій, яка може бути необхідна для забезпечення нових технологій та підвищення якості готельних послуг. Також, недостатня підтримка може вплинути на рівень оподаткування, що впливає на вартість туристичних послуг, що негативно впливає на попит, на готелі та курорти.

– Надмірне використання готельних земель для будівництва житлових комплексів, що зменшує кількість готелів та призводить до перенаселення курортів. Забудова готельних земель житловими комплексами може призвести до зменшення кількості готелів та перенаселення курортів, що в свою чергу впливає на попит та конкурентоспроможність. Це може призвести до зниження рівня обслуговування та погіршення інфраструктури.

– Недостатній розвиток транспортної інфраструктури, що впливає на зручність транспортного сполучення до курортів та від них. Недостатньо розвинена транспортна інфраструктура може ускладнювати доступ до курортів та від них, зменшувати зручність та комфорт подорожі, що може вплинути на вибір туристів та задоволеність ними відпочинком.

Морські курорти Болгарії розташовані відносно далеко від головних міст та міжнародних аеропортів. Оскільки більшість туристів прибувають на відпочинок літаком, недостатній розвиток аеропортів та транспортної інфраструктури може ускладнювати доступ до курортів [25, с. 101-105].

Крім того, внутрішні зв'язки між курортами також можуть бути недостатньо розвинуті, що може ускладнювати переміщення туристів від одного курорту до іншого. Наприклад, відсутність регулярних та зручних автобусних або залізничних маршрутів може вплинути на популярність деяких курортів.

– Нерозвинена інформаційна база для туристів, що знижує рівень комфорту та зручності відпочинку. Проблема нерозвиненої інформаційної бази для туристів може виявлятися в декількох аспектах, які взаємодіють між собою та впливають на комфорт та зручність відпочинку туристів.

Один з головних аспектів - це відсутність відповідної інформації про туристичні об'єкти, маршрути та послуги. Брак детальної та актуальної інформації може призвести до того, що туристи не зможуть знайти необхідних місць або послуг, що може знизити рівень комфорту та задоволення відпочинку.

Другим аспектом є відсутність доступної та зручної інформаційної платформи для туристів. Якщо туристи не можуть знайти відповідної інформації в Інтернеті або на місці, це може значно ускладнити планування подорожі та призвести до неочікуваних ситуацій.

Третім аспектом може бути відсутність мультимовної інформації. Більшість туристів подорожують в інші країни, де говорять різними мовами, тому важливо мати інформацію доступну на різних мовах. Без цього туристи можуть відчувати себе незручно та неспокійно [45, с. 88-92].

Очевидно, що нерозвинена інформаційна база для туристів може значно знизити рівень комфорту та зручності відпочинку.

– Старіння готелів. Багато готелів в Болгарії було побудовано в 70-х та 80-х роках минулого століття і потребують серйозного оновлення та ремонту. Це може призвести до негативного впливу на репутацію курортів і зменшення їх привабливості для туристів.

– Конкуренція з іншими країнами. Конкуренція з іншими країнами, такими як Хорватія, Туреччина, Греція та інші, може впливати на кількість туристів, які обирають Болгарію для відпочинку. Ці країни мають більш сучасну та розвинену туристичну інфраструктуру та здатні пропонувати ширший спектр послуг, що може бути привабливим для туристів.

У цілому, проблеми розвитку готельної бази курортів Болгарії вимагають системного підходу до їх вирішення, який включає в себе фінансову підтримку від держави та приватних інвесторів, підвищення якості готельних послуг та модернізацію інфраструктури, а також забезпечення якісного персоналу в готельному бізнесі. При цьому, розвиток готельного сектору на курортах Болгарії може стати важливим фактором розвитку туристичної індустрії та зростання економіки країни в цілому.

3.2 Роль держави в ефективності програм та ініціатив для розвитку готельної бази курортів Болгарії

Держава грає важливу роль у розвитку готельної бази курортів Болгарії, оскільки вона має можливість створювати програми та ініціативи, які сприяють покращенню інфраструктури, збільшенню туристичного потоку і забезпеченню високої якості обслуговування туристів.

Однією з таких ініціатив є програма «Туристичний кредит», запущена болгарським урядом для фінансування реконструкції та модернізації готельного комплексу. Держава також гарантує розвиток

інфраструктури курорту, включаючи дороги, мережі водопостачання та електропостачання, що підвищує комфорт туристів [41].

Крім того, Болгарія працює над розвитком законодавства, яке сприяє розвитку туризму в країні. Наприклад, з 2021 року уряд запровадив податкові пільги для туристичних компаній, що може стимулювати їхню діяльність і збільшити обсяги туристичного потоку в країні.

Також важливим елементом є підтримка міжнародних туристичних виставок та заходів, де представники готельної індустрії можуть знайти партнерів та інвесторів для розвитку своїх проєктів.

Додатковою ініціативою, яка сприяє розвитку готельної бази курортів Болгарії, є програма «Зелена туристична зона». Ця програма має на меті створення екологічно чистих туристичних зон, що сприятимуть розвитку екотуризму в країні. Для цього держава надає підтримку готельним комплексам, які відповідають екологічним стандартам та забезпечують енергоефективність та використання відновлюваних джерел енергії.

Для залучення інвесторів у готельну індустрію Болгарії, держава пропонує ряд інвестиційних пропозицій та програм, які сприяють розвитку нових готельних комплексів та реконструкції існуючих. Наприклад, існує програма «Болгарія інвестиційна», яка пропонує ряд пільг та підтримки для інвесторів, які вкладають кошти в готельну індустрію країни [39].

Держава активно сприяє цьому, зокрема, через програму «Smart Tourism», яка має на меті впровадження цифрових технологій у туристичну галузь. Ця програма надає підтримку готелям та туристичним компаніям у використанні інноваційних технологій для покращення якості обслуговування та залучення більшої кількості туристів.

Крім того, держава зосереджує увагу на розвитку кваліфікації персоналу в готельній індустрії. Для цього існують спеціальні програми підвищення кваліфікації та навчання готельного персоналу. Держава також

надає підтримку у створенні спеціалізованих шкіл та коледжів з готельного бізнесу.

Також, важливим аспектом є підтримка інфраструктури, яка забезпечує зручний доступ до курортів та готелів. Держава забезпечує розвиток транспортної інфраструктури, включаючи будівництво та модернізацію доріг, залізниць, аеропортів та інших видів транспорту [30, с. 47-50].

Держава може відігравати важливу роль у розвитку готельної бази курортів Болгарії, включаючи запровадження програм та ініціатив. Нижче перераховано кілька способів, якими держава може допомогти у покращенні готельної бази курортів:

1. Інвестиції в інфраструктуру: Держава може інвестувати у розвиток і покращення інфраструктури, такої як дороги, аеропорти, комунікації, водопостачання та інше. Це може привести до збільшення кількості туристів, які приїжджають в курортні міста, а також до збільшення кількості готелів та інших туристичних об'єктів.

2. Регулювання: Держава може встановлювати стандарти та норми для готелів та інших туристичних об'єктів, які дозволять забезпечити якість та безпеку для туристів. Такі стандарти можуть стосуватися якості послуг, забезпечення безпеки, дотримання правил дизайну та будівництва.

3. Фінансова підтримка: Держава може надавати фінансову підтримку для будівництва та ремонту готелів. Це може включати пільгові кредити, дотації, знижки на податки та інші заходи, які допоможуть підприємцям у цьому секторі.

4. Програми навчання та розвитку: Держава може запроваджувати програми навчання та розвитку для працівників туристичної галузі. Це може включати навчання мов, культурних традицій, сертифікацію та інші заходи, які допоможуть підвищити якість послуг та привабливість курортів.

5. Промоція та реклама: Держава може займатися промоцією та рекламою курортів Болгарії, що може привести до збільшення числа туристів та популярності курортів. Це може включати різні заходи, такі як участь у виставках, рекламні кампанії, веб-сайти та інші.

6. Розробка стратегії розвитку: Держава може сприяти розробці стратегії розвитку туризму в Болгарії, що може допомогти визначити пріоритети та напрямки розвитку курортів та готельної бази. Це може включати проведення досліджень та аналізу ринку, консультації зі зацікавленими сторонами, розробку планів та інші дії. Держава може відігравати важливу роль у розвитку готельної бази курортів Болгарії через різні програми та ініціативи, які сприятимуть розвитку туризму в країні та приверненню більше туристів. Важливо, щоб такі програми та ініціативи були добре проробленими та ефективними, щоб забезпечити успіх розвитку туризму в Болгарії [23, с. 18-23].

Державна підтримка в галузі туризму допомагає Болгарії розвиватися як туристичний центр та збільшувати відвідуваність курортів. Збільшення туристичного потоку також приносить значні економічні вигоди, зокрема збільшення обсягів продажу послуг та товарів, залучення інвестицій, збільшення зарплат та створення нових робочих місць.

Таким чином, державна підтримка в галузі туризму є важливим чинником для ефективного розвитку готельної бази курортів Болгарії та забезпечення сталого розвитку туристичної індустрії в цій країні.

3.3 Шляхи вирішення проблем розвитку готельної бази курортів Болгарії

Проблема розвитку готельної бази курортів Болгарії є актуальною та вимагає негайних заходів з вирішення. Однією з основних причин є низька конкурентоспроможність курортів на міжнародному рівні, яка

відображається в недостатньому рівні обслуговування та відсутності високоякісних послуг.

Одним із шляхів вирішення даної проблеми є залучення інвестицій в готельну галузь, що сприятиме розвитку нових готелів та модернізації існуючих. Також, необхідно стимулювати розвиток приватного сектору шляхом зменшення податкових тягарів та спрощення бюрократичних процедур при будівництві та експлуатації готельних комплексів. Ще одним важливим аспектом є покращення якості обслуговування, для чого необхідно забезпечити якісну підготовку кадрів в готельній галузі. Також, важливо створити зручну та доступну транспортну інфраструктуру для туристів, що сприятиме збільшенню потоку туристів та підвищенню доходів готельних комплексів [37, с. 97-102].

Невід'ємною частиною вирішення проблеми розвитку готельної бази курортів Болгарії є підвищення екологічної свідомості та забезпечення екологічної безпеки. Для цього необхідно стимулювати використання екологічно чистих технологій та матеріалів в будівництві готельних комплексів, а також забезпечити раціональне використання природних ресурсів. У додаток до вищезазначених заходів, ще одним шляхом вирішення проблеми розвитку готельної бази курортів Болгарії може бути спрямування зусиль на розвиток альтернативних форм туризму, таких як еко-туризм, культурний туризм, спортивний туризм та інші. Це дозволить привернути до курортів нові категорії туристів та розширити спектр послуг, що пропонуються в готельних комплексах.

Крім того, важливо враховувати вимоги та потреби сучасного туриста та пропонувати послуги, які відповідають їхнім очікуванням та вимогам. Для цього необхідно стежити за останніми трендами в готельній галузі та впроваджувати інноваційні технології та сервіси, такі як безкоштовний Wi-Fi, кондиціонери, кабельне телебачення, спа-центри та інші. Також, важливим є залучення досвідчених менеджерів та фахівців з

готельної галузі для ефективного управління готельними комплексами та забезпечення якісного обслуговування туристів. [29, с. 58-63].

Ще одним важливим шляхом вирішення проблеми розвитку готельної бази курортів Болгарії є підвищення ефективності маркетингової стратегії та просування туристичної інфраструктури країни на міжнародному рівні. Для цього необхідно активно працювати над просуванням курортів Болгарії у соціальних мережах, використовувати інтернет-маркетинг та інші сучасні інструменти реклами, щоб залучити до курортів Болгарії більше іноземних туристів. Крім того, важливо створити сприятливі умови для розвитку малого та середнього бізнесу у сфері туризму, що дозволить залучити інвестиції, створити нові робочі місця та збільшити рівень обслуговування туристів. Це може бути досягнуто через встановлення спрощеної процедури реєстрації та ліцензування готельних комплексів, зниження податкових ставок та інші заходи підтримки малого та середнього бізнесу у сфері туризму [33, с. 676-680].

Нарешті, важливо звернути увагу на розвиток транспортної інфраструктури в регіоні, зокрема забезпечити зручний та доступний транспорт до курортів, залізничних та автобусних станцій, аеропортів та інших важливих об'єктів туристичної інфраструктури.

Розглянемо декілька загальних шляхів вдосконалення:

- Розширення готельної бази: Для збільшення числа туристів на курортах Болгарії, можна збільшити кількість готелів, а також побудувати нові. Для цього потрібно сприяти інвестиціям у туристичну галузь та пропонувати земельні ділянки для будівництва.

- Оновлення існуючих готелів: Багато готелів в Болгарії потребують оновлення і модернізації. Для цього можна запровадити спеціальну програму, яка надасть допомогу готелям для ремонту та модернізації приміщень.

- Впровадження екологічних технологій: Основна проблема курортів Болгарії - це велика кількість сміття та інших відходів, які

викидаються на вулиці та на пляжах. Важливо впроваджувати екологічні технології, такі як відновлювана енергія та рециклінг, щоб зменшити негативний вплив на довкілля та зробити морські курорти більш привабливими для туристів.

- Збільшення кількості розваг та відпочинку: Для того, щоб збільшити привабливість курортів Болгарії, можна пропонувати різноманітні розваги та відпочинкові програми, які задовольняють потреби різних категорій туристів.

- Залучення молодіжної аудиторії: Молодь є важливим сегментом туристичного ринку, тому важливо розвивати і пропонувати їм спеціальні послуги та розваги, такі як нічні клуби, вечірки, спортивні змагання тощо. Для цього можна співпрацювати з молодіжними організаціями та спонсорами.

- Покращення інфраструктури: Забезпечення якісної інфраструктури на курортах, такої як транспортна система, комунікації, мережа ресторанів і кафе, це може зробити курорт більш привабливим для туристів.

- Підвищення якості обслуговування: Для забезпечення задоволення туристів та їх повторного відвідування, важливо забезпечити високу якість обслуговування в готелях та ресторанах. Навчання персоналу та вдосконалення сервісу може допомогти покращити якість обслуговування.

- Розвиток екскурсійної програми: Болгарія має багату культурну та історичну спадщину, тому розвиток екскурсійних програм може привернути більше туристів. Пропонування екскурсій до музеїв, пам'яток культури та інших історичних місць може збільшити привабливість курортів.

- Пропаганда та маркетинг: Ефективна пропаганда та маркетинг можуть допомогти в залученні більшої кількості туристів на морські курорти Болгарії. Для цього можна використовувати різноманітні

маркетингові стратегії, такі як рекламні кампанії в соціальних мережах, співпраця з туристичними агентствами туроператорами, участь у туристичних виставках та подіях тощо.

– Створення туристичних кластерів: Створення туристичних кластерів може допомогти в розвитку курортів та збільшенні конкурентоздатності на туристичному ринку. Туристичні кластери дозволяють спільно вирішувати проблеми та працювати над вдосконаленням туристичної інфраструктури та послуг.

– Підтримка інновацій та технологічних рішень: Використання інноваційних технологій та рішень може покращити якість обслуговування та забезпечити більш зручний та ефективний досвід для туристів. Наприклад, впровадження системи онлайн-бронювання готелів та послуг, використання додатків для туристів тощо.

– Розвиток екологічного туризму: Розвиток екологічного туризму може стати додатковим фактором, який зробить морські курорти Болгарії привабливішими для туристів. Збереження природи та створення екологічних послуг та туристичних маршрутів може привернути туристів, які цінують природу та екологічно чистий відпочинок.

Ці шляхи можуть допомогти вдосконалити туристичну інфраструктуру та збільшити привабливість курортів Болгарії для туристів. Проте, для досягнення цих цілей необхідна спільна праця уряду, бізнесу та місцевих громад.

РОЗДІЛ 4 ПРОПОЗИЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ТУРОПЕРАТОРІВ ПО ГОТЕЛЯХ БОЛГАРІЇ

Для аналізу були обрані по 3 готелі різної категорії на 4 курортах. Аналізувалися ціни на сайтах туроператорів (Джоін Ап, Адріатік Тревел, ДМТур, Нова планета) на 2 дати – червень місяць та липень місяць. Термін проживання 7 днів, а саме з 05.06.2024 по 12.06.2024 та з 03.07.2024 по 10.07.2024. 7-денний тур в Албену, Сонячний Берег, Золоті піски та Несебр з датами 03.07.2024 - 10.07.2024.

4.1 Пропозиції українських туроператорів по курорту Албени

Проаналізовані пропозиції туроператорів Джоін Ап, Адріатік Тревел, ДМТур та Нова планета в Албені по таким готелям: Kompas 3*, Arabela Beach 4*, Maritim Hotel Amelia 5*.

Рис 4.16 Готель Kompas 3*

Готель Kompas 3* розташований у тихому зеленому районі Албени, за 650 метрів від пляжу, на другій береговій лінії. До послуг гостей відкритий басейн. Готель надає послуги за системою "все включено" і пропонує послуги громадського харчування. У зонах загального користування надається безкоштовний Wi-Fi. Гості готелю Kompas 3* можуть безкоштовно відвідувати пляжну зону. Шезлонги і стільці в

комплект не входять. З додаткових зручностей є паркування на території, можливість розміщення з домашніми тваринами, балкон/тераса, бар та spa. Оцінка 5,6 за Букінгом. [22]

Рис 4.17 Готель Arabella Beach 4*

Готель Arabella Beach 4* знаходиться на першій береговій лінії на приватному пляжі, можна з вихованцями, є балкон, кондиціонер та власна ванна кімната, також доступне паркування на території готелю. Готель Arabella Beach 4* пропонує харчування за системою "все включено" та великий відкритий басейн. На номер біля басейну у вартість входить 1 шезлонг і 2 лежаки, а якщо на пляжі і 3 лінія від моря то у вартість входить 1 парасолька та 2 шезлонги. Відгуки 6,3 за Букінгом. [22]

Рис 4.18 Готель Maritim Hotel Amelia 5*

Готель Maritim Hotel Amelia найновіший п'ятизірковий готель. Перший тематичний готель в Албанії був побудований на честь Амелії Ерхарт, першої жінки-пілота, яка самостійно перелетіла Атлантичний океан. Готель Maritim Hotel Amelia 5* розташований за 100 метрів від приватного пляжу, у центрі Албени. В ньому наявний spa, відкритий басейн, фітнес-центр, власна пляжна зона та парковка на території. Загальна оцінка 9,4 за Букінгом [22].

У таблиці 4.1 та таблиці 4.2 наведені цінові пропозиції від різних туроператорів по цих готелях на дату 05.06.2024 та 03.07.2024. За матеріалами: (1-джерело 28, 2-джерело 21, 3-джерело 25, 4-джерело 42, 5-джерело 30)

Тип харчування – UI (все включено)

Тип номерів – STD DBL

Табл. 4.1

**Приклади цінової пропозиції туроператорів по Болгарії в сезоні
2024 (05.06.- 12.06, курорт Албена)**

№	Туроператор	Готель	Ціна
1	Джоін Ап	Kompas 3*	30 689
		Arabela Beach 4*	33 612
		Maritim Hotel Amelia 5* DELUXE	66 013
2	Адріатік Тревел	Kompas 3*	27 348
		Arabela Beach 4*	29 885
		Maritim Hotel Amelia 5*	58 695
3	ДМтур	Kompas 3*	-
		Arabela Beach 4*	29 762
		Maritim Hotel Amelia 5*	-
4	Нова планета	Kompas 3*	-
		Arabela Beach 4*	29 056
		Maritim Hotel Amelia 5*	-
5	Компас	Kompas 3*	-
		Arabela Beach 4*	-
		Maritim Hotel Amelia 5*	65 561

З цієї таблиці можемо побачити, що найкраща пропозиція трьох та п'яти зіркових готелів Kompas та Maritim Hotel Amelia є в туроператора Адріатік Тревел, найдешевша ціна чотирьох зіркового готелю Arabela Beach у туроператора Нова планета (29 056 грн). На цей готель найдорожча пропозиція у туроператора Джоін Ап (33 612 грн). Отже, в Адріатік Тревел ціна на готель Kompas 3* складає 27 348 грн, на чотирьох зірковий готель Arabela Beach найнижча ціна у туроператора Нова планета (29 056 грн), у готеля Maritim Hotel Amelia 5* найкраща ціна у Адріатік Тревел. А найдорожчою пропозицією на цей готель в туроператора Джоін Ап (66 013 грн).

Табл. 4.2

**Приклади цінової пропозиції туроператорів по Болгарії в сезоні
2024 (03.07- 10.07, курорт Албена)**

№	Туроператор	Готель	Ціна
1	Джоін Ап	Kompas 3*	35 596
		Arabela Beach 4*	59 819
		Maritim Hotel Amelia 5*	95 992
2	Адріатік Тревел	Kompas 3*	32 293
		Arabela Beach 4*	58 437
		Maritim Hotel Amelia 5*	88 107
3	ДМтур	Kompas 3*	32 879
		Arabela Beach 4*	55 201
		Maritim Hotel Amelia 5*	88 855
4	Нова планета	Kompas 3*	32 290
		Arabela Beach 4*	54 061
		Maritim Hotel Amelia 5*	-
5	Компас	Kompas 3*	33 290
		Arabela Beach 4*	55 543
		Maritim Hotel Amelia 5*	93 327

Якщо дивитись на ті ж самі готелі, але в високий сезон, то ціни збільшуються майже в два рази. Найвигіднішою пропозицією трьох зіркового готелю Kompas в туроператора Нова планета. Аналогічна

ситуація з чотирьох зірковим готелем Arabela Beach. Найкраща пропозиція по готелем Maritim Hotel Amelia 5* в туроператора Адріатік Тревел.

Отже аналіз цих пропозицій дає нам можливість виявити, який туроператор пропонує найбільш вигідні ціни.

Для туру з датами 05.06.2024 - 12.06.2024 найнижчою ціною є готель Kompas 3* в туроператора Адріатік Тревел (27 348 грн), найвища ціна на цей готель в Джоін Ап (30 689 грн), але ціна не відповідає якості, як за оцінку готеля 5,6 тому туристам краще обрати більш дорогий варіант в якому відгуки 6,3 як наприклад Arabela Beach 4* в туроператора Нова планета (29 056 грн), найвища ціна на цей готель в Джоін Ап (33 612 грн), Найкращим варіантом і відповідно найдорожчим буде 5-ти зірковий готель Maritim Hotel Amelia. Різниця між пропозицією туроператора Адріатік Тревел та пропозицією туроператора Джоін Ап складає майже 10 000 грн, відповідно пропозиція туроператора Адріатік Тревел є найкращою.

Для туру з датами 03.07.2024 - 10.07.2024 найнижчою ціною також відповідно є готель Kompas 3* але в туроператора Нова планета (32 290 грн), для чотирьох зіркового готелю Arabela Beach краще також обрати Нову планету (54 061 грн), однак для найвищого класу готелю Maritim Hotel Amelia найкращим рішенням буде туроператор Адріатік Тревел (88 107 грн) . Найдорожчим туроператором являється Джоін Ап по всіх готелях.

Отже, якщо оцінювати за найнижчою ціною, найбільш вигідним туроператором для туру з датами 05.06.2024 - 12.06.2024 буде Нова планета для готелю Kompas 3* та Arabela Beach 4*, для готелю Maritim Hotel Amelia 5* туроператор Адріатік Тревел, для туру з датами 03.07.2024 - 10.07.2024 для готелів Kompas 3* та Maritim Hotel Amelia 5* найкращою пропозицією є Адріатік Тревел. Але, звичайно, також слід враховувати що не можливо повністю провести аналіз через відсутність точних чисел. Та це оцінювання виключно за 3 готелями, тому інші фактори, такі як якість

готелів, включені послуги, рейтинг туроператора та інше будуть видозмінювати ціну та попит на готелі кожного дня

4.2 Пропозиції українських туроператорів по курорту Золоті піски

Для аналізу на курорті Золоті піски були обрані готелі різної категорії такі як: Ambassador 3*, Luna 4* та Admiral 5*, що знаходяться на I береговій лінії по туроператорах Джоїн Ап, Адріатік Тревел, ДМТур та Нова планета.

Рис 4.19 Готель Ambassador 3*

Готель Ambassador 3* розташований в південній частині курортного комплексу Золоті піски. На території також є сувенірний магазин, а поруч багато супермаркетів та інших магазинів. Відкритий та критий басейн, бар, балкон, окрема ванна кімната та безкоштовне паркування. У готелі є спа-центр, де кожен може відновити та зміцнити своє здоров'я. Для дітей за додаткові кошти є можливість найняти няню Харчування у ньому ВВ, НВ, АІ - шведський стіл. Лікар, сейф та розміщення з улюбленцями є платною послугою. Підходить для пар та сімейного відпочинку. Номерний фонд: 183 номери. Оцінка за відгуками Букінга - 7,1 [22].

Рис 4.20 Готель Luna 4*

Готель Luna 4* розташований в північній частині курорту Золоті піски, в тихому районі курорту і в заміській місцевості за 50 метрів від піщаного пляжу. Він оточений природними парками, що дають прохолоду, а також знаходиться недалеко від берегової лінії. Також в готелі є оздоровчий відділ із сауною, масажним кабінетом і солярієм. Усі номери включають сніданок, обід, вечерю та широкий вибір місцевих напоїв. Харчування НВ+, АІ - шведський стіл. Номерний фонд: 270 номерів. Його переваги це фітнес - центр, бар, басейни, приватне паркування. Оцінка відгуків за Букінгом - 7,6 [22].

Рис 4.21 Готель Admiral 5*

Готель Admiral 5* розташований у самому центрі. У ньому є безкоштовний доступ до Wi-Fi, приватного пляжу, критого(який

підігрівається) та відкритого басейну. Одна парасолька та два крісла надаються безкоштовно на номер. Також він має два ресторани з азійською кухнею та один із середземноморською кухнею, де є шведська лінія. Сауна, турецька лазня, перукарня та стоянка, що охороняється за додаткові кошти. Номерний фонд - 301 номер. Підходить для пар, сімейного та активного відпочинку. Оцінка відгуків за Букінгом 7,9 [22].

У таблиці 4.3 та таблиці 4.4 наведені цінові пропозиції від різних туроператорів по цих готелях на дату 05.06.2024 та 03.07.2024. За матеріалами: (1-джерело 28, 2-джерело 21, 3-джерело 25, 4-джерело 42, 5-джерело 30).

Тип харчування – ВВ для 3*, НВ для 4*, АІ для 5*

Тип номерів – STD DBL/ DELUXE в 5*.

Табл. 4.3

**Приклади цінової пропозиції туроператорів по Болгарії в сезоні
2024 (05.06.- 12.06, курорт Золоті піски)**

№	Туроператор	Готель	Ціна
1	Джоін Ап	Ambassador 3*	12 122
		Luna 4*	20 057
		Admiral 5*	66 343
2	Адріатік Тревел	Ambassador 3*	11 059
		Luna 4*	17 415
		Admiral 5*	69 703
3	ДМтур	Ambassador 3*	10 714
		Luna 4*	17 112
		Admiral 5*	48 615
4	Нова планета	Ambassador 3*	10 433
		Luna 4*	16 641
		Admiral 5*	47 422
5	Компас	Ambassador 3*	20 158
		Luna 4*	26 222
		Admiral 5*	-

Золоті піски користуються більшою популярністю, Для туру з датами 05.06. - 12.06. Нова планета пропонує найнижчі ціни для всіх трьох готелів, що робить її найвигіднішим туроператором з економічної точки зору. ДМтур також пропонує конкурентні ціни, особливо для готелів Ambassador 3* (10 714 грн) та Luna 4*(17 112 грн), де ціни значно нижчі за пропозиції Джоін Ап і Компас, який має найвищі ціни на всі категорії готелів, що може бути менш привабливим для туристів, які шукають бюджетні варіанти. Джоін Ап пропонує помірні ціни, однак не є найдешевшим варіантом для жодного з готелів.

Таким чином, для тих, хто шукає економічні варіанти, Нова планета є найкращим вибором, тоді як ДМтур також варто розглянути через його конкурентні ціни.

Табл. 4.4

**Приклади цінової пропозиції туроператорів по Болгарії в сезоні
2024 (03.07- 10.07, курорт Золоті піски)**

№	Туроператор	Готель	Ціна
1	Джоін Ап	Ambassador 3*	-
		Luna 4*	33 282
		Admiral 5*	82 846
2	Адріатік Тревел	Ambassador 3*	17 716
		Luna 4*	30 444
		Admiral 5*	89 096
3	ДМтур	Ambassador 3*	-
		Luna 4*	30 213
		Admiral 5*	-
4	Нова планета	Ambassador 3*	-
		Luna 4*	29 832
		Admiral 5*	74 322
5	Компас	Ambassador 3*	-
		Luna 4*	43 937
		Admiral 5*	-

Ambassador 3* наявний тільки у Адріатік Тревел за 17 716 грн, тому для заселення в цей готель, конкурентних цін немає. Нова планета пропонує найнижчі ціни для готелів Luna 4* (29 832 грн) та Admiral 5* (74 322 грн), що робить його найвигіднішим туроператором з економічної точки зору. ДМтур пропонує конкурентну ціну для готелю Luna 4* (30 213 грн), що є другою найнижчою пропозицією. Адріатік Тревел має високі найвищу ціну для Admiral 5* (89 096 грн), однак єдиний пропонує Ambassador 3*, якщо це важливо для туриста. Джоїн Ап має помірно високі цінові пропозиції для курорту Золоті піски. Компас пропонує найвищу ціну для готелю Luna 4*(43 937 грн), яка перевищує різницю між пропозицією туроператора Нова планета майже на 10 000 грн.

Таким чином, для тих, хто шукає економічні варіанти, Нова планета є найкращим вибором для готелів Luna 4* та Admiral 5*. Туристам, яким потрібен готель Ambassador 3*, слід розглянути Адріатік Тревел.

Отже аналіз цих пропозицій дає нам можливість виявити, який туроператор пропонує найбільш вигідні ціни.

Для туру з датами: 05.06.2024 - 12.06.2024 найдешевшу пропозицію дає туроператор Нова планета в готелі Ambassador 3* за 10 433 грн, в готелі Luna 4* за 16 641 грн та в п'яти зірковому готелі Admiral 5* за 47 422 грн. Найвища ціна у Адріатік Тревел на готелі Admiral 5* за 69 703 грн, та у туроператора Компас на готель Ambassador 3* (20 158 грн) та на готель Luna 4*(26 222 грн).

Для туру з датами 03.07.2024 - 10.07.2024 найнижчою ціною на готель Ambassador за 17 716 грн в єдиному туроператорі Адріатік Тревел. В готелях Luna 4* та Admiral 5* найкращим туроператором є Нова планета. Найдорожчу пропозицію за 4-ох зірковий готель Luna у туроператора Компас, за 5-ти зірковий готель Admiral у Адріатік Тревел за 89 096 грн.

Отже, якщо оцінювати за найнижчою ціною, найбільш вигідним туроператором для туру з датами 05.06.2024 - 12.06.2024 буде Нова

планета, також як для туру з датами 03.07.2024 - 10.07.2024, але якщо ви плануєте заселитись в Ambassador 3* тоді без конкурентних цін найкращий туроператор це Адріатік Тревел. Але, звичайно, також слід враховувати інші фактори, такі як якість готелів, включені послуги, рейтинг туроператора та інше.

4.3 Пропозиції українських туроператорів по курорту Несебр

На курорті Несебр для аналізу були вибрані такі готелі, як: Italia 3*, МРМ Арсена 4* , Sol Nessebar Palace 5*.

Рис 4.22 Готель Italia 3*

Деякі туроператори самі визначають зірковість готелів, тому готель «Italia» то двох то трьох зіркова в залежності від туроператора. Приватний пляж. У номерах готелю Italia є зона відпочинку, душ, безкоштовні туалетно-косметичні засоби та фен. Цей готель оснащено кондиціонером, телевізором із плоским екраном і супутниковими каналами та сейфом. У номерах готелю Italia є балкон. З деяких номерів відкривається вид на місто. Усі номери в готелі оснащені письмовим столом. Готель «Італія» пропонує оренду автомобілів і велосипедів, тому доступна безкоштовна стоянка. Крім того, готель Italian пропонує безкоштовний сніданок біля басейну. Оцінка відвідувачів на Букінгу - 8,6 [22].

Рис 4.23 Готель MPM Arsena 4*

У готелі є балкон з кондиціонером з індивідуальною системою контролю, міні-холодильник, система безпеки і кабельне телебачення. Постільна білизна та рушники надаються безкоштовно. Процедури по догляду за обличчям і тілом надаються за додаткову плату. У готелі також є тренажерний зал. У цьому ресторані подають страви традиційної болгарської та інтернаціональної кухні. Напої та закуски можна замовити в барі біля басейну і лобі-барі. Оцінка за відгуками Букінгу - 8,6 [22].

Рис 4.24 Готель Sol Nessebar Palace 5*

Курортний готель Sol Nessebar Palace, працює за системою "все включено", пропонує новий сезонний аквапарк з 5 водними гірками і декількома басейнами, години роботи їх з початку 6-го по кінець 9-го місяця залежать від погодних умов та часу роботи готелю. До послуг

гостей відкритий та критий басейн, 6 тематичних ресторанів/барів. Номери оснащені кабельним телебаченням. У числі зручностей балкон, невеликий холодильник і сейф. У розпорядженні гостей власна ванна кімната з феном і безкоштовними туалетно-косметичними засобами. Діти можуть відвідати дитячий клуб, також є можливість пограти в дартс, взяти напрокат велосипед або потренуватися в тренажерному залі. У комплексі є тенісний корт і багатофункціональний спортивний майданчик для баскетболу, волейболу та футболу. Оцінка за відгуками Букінгу - 8,7 [22].

У таблиці 4.5 та таблиці 4.6 наведені цінові пропозиції від різних туроператорів по цих готелях на дату 05.06.2024 та 03.07.2024. За матеріалами: (1-джерело 28, 2-джерело 21, 3-джерело 25, 4-джерело 42, 5-джерело 30)

Тип харчування – ВВ(сніданок) для 3*, UAI (ультра все включено) для 4*, AI (все включено) для 5*. Тип номерів – STD DBL

Табл. 4.5

**Приклади цінової пропозиції туроператорів по Болгарії в сезоні
2024 (05.06.- 12.06, курорт Несебр)**

№	Туроператор	Готель	Ціна
1	Джоін Ап	Italia 3*	17 853
		MPM Arsena 4*	33 282
		Sol Nessebar Palace 5*	35 596
2	Адріатік Тревел	Italia 2*	16 297
		MPM Arsena 4*	31 261
		Sol Nessebar Palace 5*	52 331
3	ДМтур	Italia 3*	-
		MPM Arsena 4*	30 213
		Sol Nessebar Palace 5*	41 871
4	Нова планета	Italia 3*	-
		MPM Arsena 4*	29 574
		Sol Nessebar Palace 5*	40 912
5	Компас	Italia 3*	-
		MPM Arsena 4*	-
		Sol Nessebar Palace 5*	-

З цієї таблиці можемо побачити, що найкращою пропозицією трьох зіркового готелю Italia надає туроператор Адріатік Тревел, найдешевша ціна чотирьох та п'яти зіркового готелю MPM Arsena та Sol Nessebar Palace у туроператора Нова планета. Найдорожчим туроператором є Джоін Ап, проте на курорті Несебр для 5-ти зіркових готелів найдорожчим туроператором є Адріатік Тревел. Дані на ці готелі в туроператора Компас відсутні. Тому для подорожі найнижча сума на яку можна розраховувати за проживання це 16 297 грн в 3-х зірковому готелі Italia. А найдорожчим номером буде Sol Nessebar Palace 5* за 52 331 грн в туроператорі Адріатік Тревел. Джоін Ап пропонує помірні ціни, але не є найдешевшим варіантом для жодного з готелів.

Таким чином, для тих, хто шукає економічні варіанти, Нова планета є найкращим вибором для готелів MPM Arsena 4* та Sol Nessebar Palace 5*. Туристам, яким потрібен готель Italia 3*, слід розглянути Адріатік Тревел.

Табл. 4.6

**Приклади цінової пропозиції туроператорів по Болгарії в сезоні
2024 (03.07- 10.07, курорт Несебр)**

№	Туроператор	Готель	Ціна
1	Джоін Ап	Italia 3* BB	24 796
		MPM Arsena 4* UAI	73 396
		Sol Nessebar Palace 5* AI	75 556
2	Адріатік Тревел	Italia 2* BB	16 297
		MPM Arsena 4* UAI	67 209
		Sol Nessebar Palace 5* AI	86 258
3	ДМтур	Italia 3*	22 393
		MPM Arsena 4*	67 179
		Sol Nessebar Palace 5*	69 170
4	Нова планета	Italia 2* BB	-
		MPM Arsena 4* UAI	65 959
		Sol Nessebar Palace 5* AI	67 727

5	Компас	Italia 3*	-
		MPM Arsena 4*	-
		Sol Nessebar Palace 5*	-

Ціни на тури у липні значно вищі, ніж у червні, що типово для високого сезону. Найнижчою ціною для готелю Italia 3* є туроператор Адріатік Тревел за 16 297 грн, для таких готелів як MPM Arsena 4* та Sol Nessebar Palace 5* найкращим варіантом туроператора буде Нова планета. Проте найдорожчими варіантами будуть Джоїн Ап та Адріатік Тревел. В курорті Несебр відсутні дані по туроператору Компас. Отже аналіз цих пропозицій дає нам можливість виявити, який туроператор пропонує найбільш вигідні ціни.

Для туру з датами 05.06.2024 - 12.06.2024 найнижчою ціною на готель Italia 3* у Адріатік Тревел (16 297 грн), так само як і на готель MPM Arsena 4* (31 261 грн), якщо обирати готель високої якості за низькою ціною, то знайдемо у Джоїн Ап (35 596 грн). Для туру з датами 03.07.2024 - 10.07.2024 - Адріатік Тревел є найдешевшим варіантом для готелю Italia 3* (16 297 грн) та найдорожчим варіантом для готелю Sol Nessebar Palace 5* (86 258 грн). Нова планета та ДМтур є найбільш вигідними туроператорами для MPM Arsena 4* та Sol Nessebar Palace 5*.

Таким чином, згідно з цінами, Адріатік Тревел має найбільш вигідні умови для обох турів, пропонуючи найнижчі ціни. Для тих, хто шукає найнижчі ціни. Нова планета пропонує найнижчі ціни для всіх готелів на обидва періоди, що робить його найвигіднішим туроператором з економічної точки зору для обох дат. Однак, слід також розглянути інші фактори, такі як якість готелів, рейтинг туроператора, включені послуги та інші аспекти перед прийняттям рішення про бронювання туру.

4.4 Пропозиції українських туроператорів по курорту Сонячний Берег

Було проаналізовано готелі Deva 3*, Alba 4*, Barcelo Royal Beach 5* у Сонячному Березі з такими операторами як Адріатік Тревел, Нова планета, Джоін Ап та ДМТур.

Рис 4.25 Готель Deva 3*

Готель Deva 3* з великою сонячною терасою розташований за 500 метрів від пляжу та за 750 метрів від озера Мандарин. Готель Deva 3* розташований за 10 хвилин ходьби від апартаментів. З видом на сад пропонує шезлонги, спільний лаунж і сад. Є стійка реєстрації яка цілодобово працює, також бар біля басейну. У великих номерах є балкон з видом на басейн. Усі номери оснащені кондиціонером, кабельним телебаченням, письмовим столом, диваном і міні-баром. Фен і банні рушники надаються безкоштовно. Гості можуть розслабитися в готельному барі біля басейну. У готелі Deva є відкритий басейн. На території готелю є аквапарк. Є трансфер до аеропорту, також безкоштовна парковка. Оцінка за відгуками Букінга 7,4 [22].

Рис 4.26 Готель Alba 4*

Готель Alba - розташований в самому центрі курорту Сонячний Берег, на головній набережній, в 50 метрах від пляжу. Оточений садами готель Alba має в своєму розпорядженні два відкритих басейна та два дитячих басейна разом з дитячим аквапарком і сонячною терасою для засмаги, які входять у вартість проживання. Власна ванна кімната з душем або ванною укомплектована феном. Кожна кімната має окремий балкон. До послуг гостей пропонується ресторан з терасою, 2 бари та снєк-бар. Оцінка за відгуками Букінга – 7,2 [22].

Рис 4.27 Готель Barcelo Royal Beach 5*

Готель Barcelo Royal Beach 5* має розкішні номери та спокійну атмосферу. У великому саду є чудовий комплекс з 4 басейнів. Це торговий центр з 99 магазинами для шопоголіків. Якщо вам потрібен відпочинок і

розслаблення, у спа-центрі є критий басейн з підігрівом, масажний кабінет, гідромасажна ванна, сауна, парова лазня, хамам, розслаблююча ванна для ніг, інфрачервона сауна та тренажерний зал. На території працюють різні ресторани і бари. З видом на басейн у лобі-барі подають напої інтернаціональної кухні. Ви можете безпечно залишити свій автомобіль на підземній автостоянці на другому поверсі (платно). Оцінка за відгуками Букінга – 9,4 [22].

У таблиці 4.7 та таблиці 4.8 наведені цінові пропозиції від різних туроператорів по цих готелях на дату 05.06.2024 та 03.07.2024. За матеріалами: (1-джерело 28, 2-джерело 21, 3-джерело 25, 4-джерело 42, 5-джерело 30).

Тип харчування – ВВ(сніданок) для 3*, АІ (все включено) для 5*
Тип номерів – STD DBL/ DELUXE

Табл. 4.7

**Приклади цінової пропозиції туроператорів по Болгарії в сезоні
2024 (05.06.- 12.06, курорт Сонячний Берег)**

№	Туроператор	Готель	Ціна
1	Джоін Ап	Deva 3*	19 991
		Alba 4*	30 945
		Barcelo Royal Beach 5*	39 035
2	Адріатік Тревел	Deva 3*	20 124
		Alba 4*	30 659
		Barcelo Royal Beach 5*	51 686
3	ДМтур	Deva 3*	17 136
		Alba 4*	24 597
		Barcelo Royal Beach 5*	31 858
4	Нова планета	Deva 3*	12 761
		Alba 4*	23 797
		Barcelo Royal Beach 5*	31 040
5	Компас	Deva 3*	21 336
		Alba 4*	22 252
		Barcelo Royal Beach 5*	34 643

Виходячи з цієї таблиці можна сказати, що Нова планета пропонує найнижчі ціни для двох готелів (Deva 3* за 12 761 грн і Barcelo Royal

Beach 5* за 31 040 грн), що робить його найвигіднішим туроператором за цими критерієм, Компас же краще обрати, якщо цікавить пропозиція в готелі Alba 4* за 22 252 грн. Адріатік Тревел буде найдорожчим, якщо захочете обрати Barcelo Royal Beach 5* (51 686 грн). ДМтур пропонує також конкурентні ціни, особливо для готелів Alba 4* та Barcelo Royal Beach 5*, де ціни значно нижчі за пропозиції Джоін Ап і Адріатік Тревел. Компас (Deva 3* 21 336 грн), Джоін Ап (Alba 4*- 30 945 грн) та Адріатік Тревел (Barcelo Royal Beach 5*- 51 686 грн) мають найвищі ціни для деяких готелів, що може бути менш привабливим для туристів, які шукають бюджетні варіанти, тому варто перевіряти ціни на інших туроператорах.

Таким чином, для тих, хто шукає економічні варіанти, Нова планета та Компас є найкращим вибором туроператорів для курорту Сонячний Берег. Туристам, які віддають перевагу дещо нижчим цінам, але не найвищим, слід розглянути ДМтур.

Табл. 4.8

**Приклади цінової пропозиції туроператорів по Болгарії в сезоні
2024 (03.07- 10.07, курорт Сонячний Берег)**

№	Туроператор	Готель	Ціна
1	Джоін Ап	Deva 3*	31 607
		Alba 4*	52 413
		Barcelo Royal Beach 5*	66 950
2	Адріатік Тревел	Deva 3*	31 390
		Alba 4*	52 675
		Barcelo Royal Beach 5*	70 821
3	ДМтур	Deva 3*	30 335
		Alba 4*	56 821
		Barcelo Royal Beach 5*	52 626
4	Нова планета	Deva 3*	25 140
		Alba 4*	46 059
		Barcelo Royal Beach 5*	52 018
5	Компас	Deva 3*	33 902
		Alba 4*	48 038
		Barcelo Royal Beach 5*	-

Нова планета пропонує найнижчі ціни для всіх трьох готелів (Deva 3* за 25 140 грн, Alba 4* за 46 059 грн і Barcelo Royal Beach 5* за 52 018 грн), що робить його найвигіднішим туроператором з економічної точки зору. ДМтур пропонує конкурентні ціни для готелів Deva 3* та Barcelo Royal Beach 5*, але має найвищу ціну для готелю Alba 4* (56 821 грн). Джоін Ап пропонує високі ціни для всіх готелів, особливо для Barcelo Royal Beach 5* (66 950 грн). Адріатік Тревел має найвищу ціну для готелю Barcelo Royal Beach 5* (70 821 грн), але середню для готелів Deva 3* та Alba 4*. Компас також має найвищу ціну для одного з готелів і це Deva 3* за 33 902 грн.

Таким чином, для тих, хто шукає економічні варіанти, Нова планета є найкращим вибором для всіх трьох готелів. Туристам, які віддають перевагу дещо нижчим цінам, але не найнижчим, слід розглянути ДМтур для готелю Deva 3* та Компас для Barcelo Royal Beach 5*.

Найчастіше ми могли побачити, що Джоін Ап часто має найвищі ціни, особливо серед 3-х та 4-х зіркових готелів, в деяких курортах більшу суму пропонував Адріатік Тревел та Компас. Звичайно Джоін Ап великий туроператор, однак він не є вузько направленим до Болгарії. Тоді як Нова планета найчастіше мала низькі тури. Загалом, порівняння цін показує, що для багатьох туроператорів ціни на той самий готель можуть бути нижчими в червні, ніж в липні, що є важливим фактором для планування подорожі. На жаль, не можливо було надати точні порівняння з однаковими типами харчування та класів номерів, й тому ціна суттєво могла відрізнятись на пару тисяч. Наприклад, MPM Arsena 4* і Sol Nessebar Palace 5* пропонуються за різними цінами у різних туроператорів, причому різниця може бути значною (до 20 000 грн).

Так як завжди є винятки, то не можливо обрати одного найкращого туроператора, до того ж у туристів відсутній доступ до цих цін крім ДМтур та Адріатік Тревел, саме тому краще звернутись за консультацією до агента, тому що їх завдання знайти найдешевше та найкраще.

ВИСНОВКИ

В результаті аналізу готельної бази курортів Болгарії можна зробити декілька висновків:

Перш за все, виявлено, що в Болгарії існує широкий вибір готелів на будь-який смак та гаманець. Від п'ятизіркових розкішних готелів до більш бюджетних варіантів, що підходять для молодіжного відпочинку.

Друге важливе спостереження полягає в тому, що більшість готелів в Болгарії мають високу якість обслуговування та забезпечують різноманітні розваги для гостей, такі як басейни, спортивні заходи, дитячі майданчики та інші. Більшість готелів також пропонують різноманітну кухню, яка відповідає потребам різних груп гостей.

Третє спостереження полягає в тому, що більшість готелів в Болгарії розташовані в красивих місцях з чудовими видами на море, гори або ліси. Це надає гостям можливість насолоджуватись природою та місцевими краєвидами.

Аналіз готельної бази курортів Болгарії показав, що ця країна є привабливим туристичним напрямком з багатою історією та культурою, яка привертає туристів з усього світу. Болгарія може пропонувати відпочинок для будь-якої категорії гостей, від сімейного відпочинку до молодіжних поїздок.

В аналізі готельної бази курортів Болгарії було виявлено, що більшість готелів мають високий рівень сервісу та забезпечують комфортний відпочинок для своїх гостей. Також, багато готелів мають сучасні інфраструктури та технології, що дозволяє їм бути ефективними та конкурентоспроможними на туристичному ринку.

На основі аналізу можна зазначити, що деякі готелі не відповідають стандартам якості та безпеки. Це може бути пов'язано зі застарілою інфраструктурою, недостатнім фінансуванням або низькою кваліфікацією

персоналу. Такі готелі можуть негативно впливати на імідж країни та спричиняти незадоволення у гостей.

Важливо звернути увагу на підвищення якості готельної бази Болгарії, забезпечити безпеку та комфорт гостей, а також підтримувати інвестиційний клімат для розвитку туристичної інфраструктури країни. Це може допомогти підвищити привабливість Болгарії як туристичного напрямку, збільшити потік туристів та підвищити дохід від туризму для економіки країни.

На основі аналізу готельної бази курортів Болгарії можна зробити висновок про те, що туризм є важливим галуззю для економіки країни. Болгарія має великий потенціал для розвитку туризму завдяки своїй природній красі та культурному спадщині. Але, для того щоб забезпечити сталий розвиток туризму, необхідно вирішувати проблеми, пов'язані з екологічною стійкістю, соціальною відповідальністю та іншими.

Готельна база курортів Болгарії може бути конкурентоспроможною на міжнародному рівні, якщо будуть вжиті необхідні заходи щодо покращення якості та розвитку інфраструктури. Це може допомогти залучати більше іноземних туристів та підвищити рівень доходу для готелів та туристичних компаній.

На основі аналізу туроператорів є суттєва різниця в який місяць буде вибрана подорож, що пов'язано з піковим туристичним сезоном, та якими туроператорами користуватись. Ціни серед туроператорів суттєво варіюються: найнижчі ціни зазвичай пропонують ДМтур і Нова планета, особливо для готелів середнього класу (3* та 4*). Найвищі ціни часто мають Джоін Ап, Компас і Адріатік, особливо для готелів вищого класу (5*). Але все одно найкращими пропозиціями будуть Нова планета, який часто має найнижчі ціни для готелів 4* і 5*. ДМтур конкурентоспроможний з найнижчими цінами для 3* готелів.

Отже, аналіз готельної бази курортів Болгарії вказує на те, що країна має великий потенціал для розвитку туризму, але для цього необхідно

забезпечувати високу якість обслуговування та безпеку гостей, підтримувати інвестиційний клімат для розвитку туристичної інфраструктури та забезпечувати сталий розвиток туризму відповідно до екологічних та соціальних вимог. Ці заходи можуть сприяти подальшому розвитку туристичної галузі Болгарії та підвищенню економічного благополуччя країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білаш І. В. Перспективи розвитку туризму в Болгарії. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Економіка, 2019. Вип. 16(2). С. 18-23.
2. Болгарський національний статистичний інститут - <https://www.nsi.bg/en>
3. Буряк А. М. Туризм в Болгарії: стан та перспективи розвитку. Вісник Чернігівського національного технологічного університету. Серія: Економічні науки, 2017. Вип. 3(81). С. 101-105.
4. Дерев'янка А. Ю. Аналіз розвитку туризму в Болгарії. Економіка. Фінанси. Право, 2018. Вип. 1. С. 83-87.
5. Довідник готелів та курортів Болгарії на сайті TripAdvisor - <https://www.tripadvisor.com/Hotels-g294451-Bulgaria-Hotels.html>
6. Єфіменко В. І. Розвиток туризму в Болгарії: аналіз стану та перспективи. Економіка, управління та адміністрування, 2016. Вип. 4(74). С. 58-63.
7. Іващенко О. М. Туристичний ринок Болгарії: особливості та перспективи розвитку. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука», 2020. Вип. 10. С. 47-50.
8. Ільченко О. І. Туристичний потенціал Болгарії. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки та практики, 2017. Вип. 2. С. 98-103.
9. Калашнікова Л. В. Розвиток туризму в Болгарії: аналіз стану та перспективи. Соціально-економічні проблеми і держава, 2020. Вип. 1(22). С. 116-120.
10. Коваленко О. І. Туризм в Болгарії: стан та перспективи розвитку. Економіка та суспільство, 2020. Вип. 23. С. 676-680.
11. Ковальчук Н. В. Розвиток готельного бізнесу в Болгарії. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і

природокористування України. Серія: Економіка, агробізнес, менеджмент, 2017. Вип. 260. С. 33-39.

12. Лещук А. Г. Аналіз тенденцій розвитку туризму в Болгарії. Молодий вчений, 2022. Вип. 4(102). С. 111-113.

13. Лозова О. В. Перспективи розвитку готельної бази Болгарії. Наукові записки Кіровоградського національного технічного університету. Серія: Економічні науки, 2018. Вип. 33. С. 97-102.

14. Мартиненко Н. В. Туризм в Болгарії: сучасний стан та перспективи розвитку. Інноваційні технології в галузі туризму: теорія та практика, 2021. Вип. 1(6). С. 77-82.

15. Міністерство туризму Болгарії -
URL:<https://www.tourism.government.bg/en>

16. Офіційний сайт Болгарського туристичного товариства –
URL:<https://www.bulgariatravel.org/uk/home>

17. Рейтинг курортів Болгарії на сайті «ТурПром» -
URL:<https://www.turprom.ua/country/bolgariya/kurorty>

18. Сидоренко О. В. Готельний бізнес Болгарії: стан та перспективи розвитку. Економіка і регіон, 2021. Вип. 1(80). С. 128-133.

19. Чеботарьова Н. В. Готельна база Болгарії: аналіз стану та перспективи розвитку. Економічний простір, 2021. Вип. 149. С. 97-101.

20. Шевченко О. І., Білецька В. С. Маркетингові аспекти розвитку туризму в Болгарії. Економіка та управління підприємствами: збірник наукових праць, 2016. Вип. 3(66). С. 88-92.

21. Adriatic Travel: [URL:https://adriatic-travel.com.ua/](https://adriatic-travel.com.ua/)

22. Anex Tour: [URL:https://www.anextour.com/](https://www.anextour.com/)

23. Booking.com: [URL:https://www.booking.com/](https://www.booking.com/)

24. Coral Travel: [URL:https://www.coraltravel.ua/](https://www.coraltravel.ua/)

25. DM Tour: [URL:http://www.dm-tour.com.ua/](http://www.dm-tour.com.ua/)

26. Doubletree by Hilton Varna Golden Sands:
[URL:http://doubletree1.hilton.com](http://doubletree1.hilton.com)

27. Expedia: [URL:https://www.expedia.com/](https://www.expedia.com/)
28. Join UP!: [URL:https://www.joinup.ua/](https://www.joinup.ua/)
29. Hotels.com: [URL:https://www.hotels.com/](https://www.hotels.com/)
30. Kopmas Touroperator: [URL:https://kompastour.com/ua/rus/](https://kompastour.com/ua/rus/)
31. Lonely Planet: [URL:https://www.lonelyplanet.com/bulgaria](https://www.lonelyplanet.com/bulgaria)
32. Mega Tour: [URL:http://www.mega-tour.com.ua/](http://www.mega-tour.com.ua/)
33. Tez Tour: [URL:https://www.tez-tour.com/](https://www.tez-tour.com/)
34. TravelBulgaria.bg: [URL:https://travelbulgaria.bg/](https://travelbulgaria.bg/)
35. Tripadvisor: [URL:https://www.tripadvisor.com/](https://www.tripadvisor.com/)
36. TripExpert: [URL:https://www.tripexpert.com/](https://www.tripexpert.com/)
37. VisitBulgaria.net: [URL:https://www.visitbulgaria.net/](https://www.visitbulgaria.net/)
38. Сайт Всесвітньої туристської організації: [URL:http://unwto.org/](http://unwto.org/)
39. Сайт туристської бібліотеки: [URL:http://tourlib.net/](http://tourlib.net/)
40. Статистика туризму Болгарії. Національний статистичний інститут Болгарії: [URL:https://bulgariatravel.org/bg/](https://bulgariatravel.org/bg/)
41. Курорти та пляжі Болгарії: [URL:https://bulgariatravel.org/bg/](https://bulgariatravel.org/bg/)
42. Нова Планета: [URL:https://newplanet.com.ua/](https://newplanet.com.ua/)

ДОДАТКИ

Приклади характеристики готелів Албени

Табл.А.1

Готель та зірковість	Харчування	Місце розташування	Безкоштовні послуги	Платні послуги	Дом. тварини	Пляж
Dobrudja ***	ВВ НВ FB	150 м до пляжу, в центрі курорту. Найвищий готель в Албені.	Шахи волейбол водна аеробіка	СПА-процедури більярд настільний теніс тенісний корт водні види спорту на пляжі	Дозволено (за додаткову плату)	Приватний, піщаний; парасолі – безкоштовно, шезлонги за додаткову плату. Біля басейну: парасолі та шезлонги – безкоштовно.
Elitsa ***	AI	На березі моря, поруч із заповідником «Балтата», до центру Албени 500 м.	Шахи дартс нарти пляжний волейбол аеробіка вечірні шоу-програми (3 рази в тиждень)	Теніс більярд верхова їзда водні види спорту на пляжі	Дозволено (платно)	Приватний, піщаний; шезлонги, парасолі, пляжні рушники – безкоштовно. Біля басейну: парасолі та шезлонги – безкоштовно. Рятувальна служба на пляжі.
Arabella Beach *****	AI	У північній частині курорту Албена, безпосередньо на пляжі, 200 м до центру.	Дартс шахи настільний теніс бібліотека на пляжі пляжний волейбол пляжний футбол анімаційні програми (в готелі Каліакра)	Масаж джакузі гольф верхова їзда більярд фітнес зал водні види спорту на пляжі дайвінг	Дозволено за додаткову плату	Приватний, піщаний; шезлонги, парасолі – безкоштовно, пляжні рушники – під депозит). Біля басейну: парасолі і шезлонги – безкоштовно. Рятувальники на пляжі.

Maritim Paradise Blue *****	НВ	Ідеальне розташований в самому центрі курорту, на березі моря, в 20 м від торгової алеї.	2 відкритих басейни з видом на море і дитячі басейни з атракціонами критий басейн з підігрівом джакузі в критому басейні аеробіка аквааеробіка волейбол на пляжі футбол на пляжі баскетбол стрільба з лука анімаційна програма (денна, вечірня і спортивна) дартс	Сауна та парна, масаж, більярд, настільний теніс, тренажерний зал, тенісний корт, водні види спорту та міні-гольф доступні в SPA & Wellness центрі з критим басейном і фітнес-залом, косметичні процедури, організація екскурсій, дайвінг, прокат велосипедів та автомобілів.	Заборонено	Приватний піщаний пляж з безкоштовними парасолями та шезлонгами.
--------------------------------------	----	--	---	---	------------	--

Приклади характеристики готелів у Золотих пісках

Табл. А.2

Готель та зірковість	Харчування	Місце розташування	Безкоштовні послуги	Платні послуги	Дом. Тварини	Пляж
Admiral *****	ВВ НВ	Готель від пляжу відділяє набережна. Адмірал рахується центром	Джакузі басейни фітнес-зал волейбол на пляжі	Сауна Масаж Турецька баня (хамам) Солярій Салон	Заборонено	Муніципальний, піщаний; шезлонги і парасолі – платно. Біля басейна.

		курорту Золоті Піски.		краси Медичний і стоматоло гічний кабінет Більярд Настільни й теніс Водні види спорту на пляжі		парасолі, шезлонги – безкоштовно .
Grifid Arabella ****	UAI	В 50 метрах від пляжу, в самому центрі курорту	Фітнес настільни й теніс теніс волейбол баскетбол волейбол на пляжі аква- аеробіка анімація анімаційні програми вечірні шоу- програми	Водні види спорту на пляжі більярд сауна хамам (турецька лазня) масаж парна прокат велосипед ів	З уточнен ням адмініс тратора	Громадськи й, піщаний; шезлонги і парасольки - безкоштовно . Біля басейну: парасолі, шезлонги - безкоштовно . Рушники - безкоштовно (за депозит).
Ambass ador ***	BB HB AI	80 метрів від пляжу, в південній частині курорту. До центру близько 1,5 км	Волейбол та басейн	Більярд настільни й теніс процедури та лікування в бальнеоло гічному центрі масаж сауна солярій	До 7 кг (платно)	Муніципаль ний, піщаний; шезлонги та парасолі – платно. Біля басейна: парасоля, шезлонг – безкоштовні, пляжний рушник – під депозит.

Приклади характеристики готелів Сонячного берегу

Табл. А.3

Готель та зірковість	Харчування	Місце розташування	Рекомендації	Платні послуги	Дом. Тварини	Пляж
Barceló Royal Beach *****	НВ AI	Розташоване в центральній частині курорту, за 70 метрів від пляжу.	Це один з найрозкішніших готелів на узбережжі Болгарії з чудовим сервісом, великими сучасно оформленими номерами та вишуканою їжею. Готель має власну закриту територію та знаходиться поруч з великим торговим центром.	Турецька баня, Солярій, інтернет кафе, Масаж, тенісний корт, водні види спорту на пляжі	Дозволено за додаткову плату	Піщаний берег. Шезлонги та парасольки на пляжі коштують окремо. Біля басейну надаються безкоштовні зонтики та шезлонгита пляжні рушники за заставу.
Aktinia *****	AI	100 м до пляжу (через піщані дюни), в південній частині курорту, 3 км до центру курорту. Неподалік від автобусної зупинки.	Недорогий готель, придатний для тихого та спокійного відпочинку. Перед готелем пролягає дерев'яна доріжка, яка веде до пляжу.	Інтернет кафе водні види спорту на пляжі	Заборонено	Муніципальний, піщаний; парасолі і шезлонги на пляжі - платно. Біля басейну: парасольки, шезлонги - безкоштовно.
Admiral Plaza ***	RO BB	Розташоване в центральній	В центрі курорту доступні нові номери та апартаменти	Джакузі сауна фінтес зал парна	Заборонено	Муніципальний, піщаний; парасолі і

		частині курорту, поруч з готелем Планета і віддалені від пляжу на 200 метрів.	відмінної якості. Крім того, курорт має компактну територію, що дозволяє забезпечити вигідне співвідношення між ціною та якістю.	масаж лазня водні види спорту на пляжі		шезлонги на пляжі - платно. Біля басейну: парасольки, шезлонги - безкоштовно.
Balaton ***	BB NB AI	Це знаходиться в центральній частині курорту Сонячний Берег, в 150 метрах від пляжу.	Готель з економ-класу, розташований в центрі курорту, є ідеальним варіантом для відпочинку будь-якої категорії туристів, зокрема молоді. Цей готель є особливо популярним серед них.	Водні види спорту на пляжі, електронні ігри	Уточнювати при замовленні	Біля басейну: парасольки, шезлонги – безкоштовно, на пляжі-платно

Приклади характеристики готелів Св. Костянтина та Олена

Табл. А.4

Готель та зірковість	Харчування	Місце розташування	Безкоштовні послуги	Платні послуги	Дом. тварини	Пляж
Grand Hotel Varna *****	AI	Розташований в центрі курорту, відстань до пляжу «South Beach» становить 200 м, до насипного пляжу - 100 м. Цей готель є частиною комплексу «Гранд Готель	Пляжний волейбол фітнес настільний теніс більярд бочча дартс аква-аеробіка анімаційні програми	СПА-центр тенісний корт водні види спорту на пляжі	Заборонено	Приватний піщаний. Також, безкоштовно надаються парасолі та шезлонги. Біля басейну також можна

		Варна Резорт».	вечірні шоу-програми			скористати ся безкоштовними парасолями та шезлонгами.
Aqua Azur ****	BB HB AI	Розташовано за 150 метрів від пляжу в красивому, зеленому районі курорту поруч з дорогою Варна-Золоті Піски. Від центру віддаленість становить близько 400 метрів.	Фітнес	Масаж, більярд, СПА-процедури, інтернет-кафе, настільний теніс, бадмінтон, водні види спорту на пляжі	Забороно	Платні парасолі та шезлонги біля піщаного пляжу. Матраци. Парасолі та шезлонги біля басейну-безкоштовні
Gloria ***	BB HB AI	Зелена парковазона, відстань до пляжу складає 500 метрів.	Настільний теніс, пляжний волейбол, вечірня анімація – 1 раз в тиждень	Масаж, більярд, водні види спорту на пляжі	До 10 кг (платно)	Приватна зона, безкоштовні парасолі, шезлонги та 1 рушник на дорослого в день
Chaika **	BB HB AI	Недалеко від пляжу, у центрі курорту, на відстані 30 метрів.	Нарди, Шахи, більярд, Доміно, міні-футбол, Масаж, настільні	Забаганки туристів	Дозволено	Безкоштовні парасолі та шезлонги біля басейну. Платні біля

			й теніс, водні види спорту на пляжі			піщаного пляжа
--	--	--	---	--	--	-------------------

Приклади характеристики готелів Помор'є

Табл. А.5

Готель та зірковість	Харчування	Місце розташування	Безкоштовні послуги	Платні послуги	Дом. тварини	Пляж
Grand Hotel Pomorie *****	ВВ НВ	Розташовано в північно-східній частині міста Помор'є, відстань до пляжу становить 20 метрів, між берегами Чорного моря та Солоного озера. Підійде для людей які хочуть поправити своє здоров'я.	Фітнес зал джакузі, сауна, доріжка Кнайпа, крижана кімната	Міні-гольф міні-футбол масаж футбольне поле волейбол тенісні корти водні види спорту на пляжі	Уточнювати адміністратора	Громадський пляж. Унікальний вулканічний пісок. Платні шезлонги та парасолі біля пляжу, а біля басейну безкоштовні. Рушники під депозит
Sunset Resort *****	ВВ НВ АІ	Розташоване на південному узбережжі міста Помор'є, віддалене на 3 км від центру міста. Для вибагливих туристів, які звикли до європейського сервісу.	Бочча шахи джакузі аква-аеробіка пляжний волейбол настільний теніс анімаційні програми	Фітнес зал, масаж, лазня, сауна, СПА-процедури, солярій, більярд, боулінг, водні види спорту на пляжі.	Забороно	Біля басейну безкоштовні є: парасолі, шезлонги, матраци, рушники. Для All Inclusive шезлонги, парасолі – безкоштовно.
Festa Pomorie ****	АІ	Розташований на південному узбережжі міста	Пляжний волейбол фітнес зал	Водні види спорту на	Забороно	Під депозит пляжні рушники.

		Поморіє, віддалений на 2 км від центру міста. Для спокійного відпочинку	анімаційні програми	пляжі масаж сауна СПА- процедури солярій покер більярд дартс електронн і ігри		Шезлонги, парасолі – платно на пляжі, а біля басейну безкоштовно
Interhot el Pomorie ***	ВВ НВ АІ	В 150 метрах від пляжу, на березі моря, у старій частині Поморіє. Тихе місце. Підійде для туристів, які бажають оздоровитися	Телевізор та площадки	Водні види спорту на пляжі сауна солярій масаж більярд фітнес зал	Заборон ено	Біля басейну: парасолі та шезлонги – безкоштовно , біля пляжу- платно

Порівняльна характеристика засобів розміщення на курорті Золоті піски

Табл. Б.6

Вимоги до умов розміщення	Doubletree by Hilton Varna Golden Sands	Melia Grand Hermitage Hotel	Marina Grand Beach Hotel
Категорія готелю	5*	5*	5*
Курорт	Золоті піски	Золоті піски	Золоті піски
Розташування	Розташований в центрі курорту, в 30 км від аеропорту м. Варна. Відстань до моря – 300 м.	Розташований в центральній частині курорту, в 26 км від аеропорту м. Варна. Відстань до моря - 100 м.	Розташований в південній частині курорту, в 25 км від аеропорту м. Варна. Відстань до моря – 30м.
Характеристика номерного фонду	Усього номерів у готелі 196 Типи номерів: - Apartment - Family Room - Standard Park View - Standard Sea View - Standart Room - Suite Sea View	Усього номерів у готелі 727 Типи номерів: - Deluxe Level - Deluxe Room Park View - Deluxe Room Sea View - Deluxe Suite - Family Room Sv - Junior Suite - Junior Suite Level - Level - Standard Park View - Standard Room - Standard Sea View - Studio - Studio Luxe - Suite - The Level Room (Front Sv)	Усього номерів у готелі 234 Типи номерів: - Apartment - Apartment Park View - Apartment Sea View - Standard Room - Standard Room Park View - Standard Room Sea View
Наявність додаткових послуг:			
Цілодобова стійка реєстрації	+	+	+
Обслуговування номерів	+	+	+
Конференц-зал/Банкетний зал,	+	+	+
Безкоштовний провідний доступ в	-	+	-

інтернет			
Ресторан	+	+	+
Бар	+	+	+
Бізнес-центр	+	+	-
Номери / Зручності для гостей з обмеженими фізичними можливостями	+	+	-
Няня / Послуги по догляду за дітьми	+	+	+
Пральня	+	+	+
Перукарня / Салон краси	+	+	+
Сніданок в номер	+	+	-
Послуги по прасуванню одягу	+	+	+
Обмін валюти	+	+	+
Сувенірний магазин	+	+	-
Прокат автомобілів	+	+	+
Факс /Ксерокопіювання	+	+	+
Анімаційний персонал	+	+	+
Трансфер	+	-	-
Спеціальні дієтичні меню (за запросом)	+	-	-
Харчування	AI	AI	AI
Рівень цін	Single room € 360/390 Double room €375/400 Twin room €395/440	Single room €320/350 Double room €344/382 Twin room €375/400	Single room € 238/261 Double room € 255/272 Twin room € 271/293

Додаток В

Характеристика морських курортів Болгарії

Табл. 8.7

Назва курорту	Для якого відпочинку підходить	Наявність: 1. Тематичних парків 2. Аквапарків	Пляжі	Кількість готелів
Албена	Сімей з дітьми, літніх людей та оздоровчих туристів	1. Відсутні 2. Аквапарк «Акваманія»	Широкі та добре обладненні	33
Єленіте	Підходить для тих, хто шукає тишу та релаксацію	1. Лунапарк «Єленіте» 2. Аквапарк «Атлантида»	Піщане, глибоке узбережжя	49
Золоті піски	Молодіжний відпочинок, сімейний відпочинок, активний	1. Природний парк «Золоті піски» 2. Гріфід аквапарк	Чисті та широкі пляжі	2 141
Несебр	Романтичний курорт в старій частині	1. Південний парк Несебр, Лунапарк «Amusement park», парк верблюдів 2. Аквапарк «Аква Парадайз»	Гальковий та піщані пляжі	349
Святий Влас	Розкішний, яхтинговий відпочинок або	1. Відсутні 2. Аквапарк Voya Beach	Нагороджений Блакитним прапором	440

	для людей із захворюваннями дихальної системи	Resort		
Созополь	Молодіжний та романтичний курорт	1. Відсутні 2. Аквапарк «Нептун»	Є великі та приватні, піщані	666
Сонячний Берег	Молодіжний курорт, сімейний, для різних вікових категорій	1. Парк розваг Сонячний Берег, Динопарк + Трансформери 2. Екшн Аквапарк	Нагороджений Блакитним прапором, широкі, піщані	1 138
Св. Костянтин та Олена	Оздоровчий та релаксаційний	1. Ботанічний екопарк 2. Відсутні	Є піщані та галькові пляжі	118
Поморіє	Лікування за допомогою грязей	1. Поморіє парк 2. Сансет Аквапарк Поморіє	Широкі та чисті пляжі	348